

Handelingen

18-19-20-21

VLAAMSE RAAD

1983-1984

Vergaderingen van maart 1984

DRINGENDE EN MONDELINGE VRAGEN

HOOFDSTAD VLAAMSE GEMEENSCHAP

STATUUT LOGIESVERSTREKKENDE BEDRIJVEN

INTERPELLATIES

MOTIE BELANGENCONFLICT CCF 104 (1982-1983) – NR. 1

SAMENSTELLING COMMISSIES

OPRICHTING VLAAMSE DIENST VOOR ARBEIDSBEMIDDELING

RESOLUTIE WERKLOOSHEIDSVRAAGSTUK

PROCEDURE PARLEMENTAIR ONDERZOEK

DAAR VAN BEVEED DDT

Inhoud

Nr. 18

6 maart 1984
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 835

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 835

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 835

Verslagen

Indiening, blz. 835

Advies van de Raad van State

Indiening en verwijzing, blz. 836

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 836

Onderzoek naar de taalgroep, blz. 836

Dringende vragen (R.v.O. art. 66,5)

Dringende vraag van de heer A. Denys tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over het uitblijven van de voorschottenbetaling ten behoeve van de erkende diensten voor gezins- en bejaardenhulp, blz. 836

Dringende vraag van de heer J. Valkeniers tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de behandeling van de Vlaams-Brabantse gemeenten door de Brusselse Intercommunale Watermaatschappij, blz. 838

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer A. Denys tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de procedure bij het opleggen van administratieve formaliteiten aan KMO's en zelfstandigen, blz. 838

Vraag van de heer J. De Mol tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de door de veltsmelterij Coverella te Lebbeke veroorzaakte lawaai- en reukhinder, blz. 839

Vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over alternatieve oplossingen inzake de breekwerf te Pepingen, blz. 839

Vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de bevoegdheidsverwarring en de beleidsmiddelen inzake milieu-effect-rapportering, blz. 840

Vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de beveiliging van het veel-luik Het Lam Gods, blz. 841

Vraag van de heer E. Beysen tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van

leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de in uitzicht gestelde Paasvakantiespreiding en de gevolgen daarvan voor het BSD-leerlingenvervoer, blz. 841

Vraag van de heer C. De Clercq tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de subsidiëring van restauratiewerken aan beschermde monumenten bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën, blz. 842

Ontwerp van decreet betreffende de keuze van Brussel tot hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap
- 220 (1982-1983) - Nrs. 1 tot 4

Voorstel van decreet van de heer V. Anciaux c.s. houdende instelling van een hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap
- 179 (1982-1983) - Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking, blz. 843

Spreekers : de heren A. De Beul, verslaggever, V. Anciaux, L. De Grève, J. Van Elewycq, H. Weckx, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid

Artikelsgewijze bespreking, blz. 848

Ontwerp van decreet houdende het statuut van de logiesverstreckende bedrijven
- 223 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking en verwijzing naar commissie, blz. 849

Spreekers : de heren E. Desutter, verslaggever, O. Van den Broeck, G. Marmout

Regeling van de werkzaamheden, blz. 854

Nr. 19

6 maart 1984
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 855

Jaarverslag

Indiening, blz. 855

Regeling van de werkzaamheden, blz. 855

Ontwerp van decreet houdende het statuut van de logiesverstreckende bedrijven
- 223 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 855

Spreekers : de heren L. Van den Bosche, J. De Seranno, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, W. Seeuws, G. Verhaegen, E. Beysen, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschaps-

minister van economie en werkgelegenheid, J. Van Elewycq

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer J. Gabriels tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de aanleg van de Noord-Zuidverbinding A-24, blz. 862
Spreekers : de heren J. Gabriels, T. Kelchtermans, L. Vanvelthoven, Minister P. Akkermans

Motie voorgesteld door de heren G. Verhaegen, L. De Grève, J. Van Elewycq en P. Van Grembergen betreffende een belangenconflict naar aanleiding van het bij de Conseil de la Communauté française ingediend voorstel van decreet „portant organisation de la consultation populaire”, CCF 104 (1982-1983) - Nr. 1
- 247 (1983-1984) - Nr. 1

Bespreking, blz. 865

Ontwerp van decreet betreffende de keuze van Brussel tot hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap
- 220 (1982-1983) - Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming, blz. 866

Spreeker : Mevrouw M. Van Puymbroeck

Motie voorgesteld door de heren G. Verhaegen, L. De Grève, J. Van Elewycq en P. Van Grembergen betreffende een belangenconflict naar aanleiding van het bij de Conseil de la Communauté française ingediend voorstel van decreet „portant organisation de la consultation populaire”, CCF 104 (1982-1983) - Nr. 1
- 247 (1983-1984) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 866

Interpellaties (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer J. Gabriels tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over het aanleggen van het tracé van de spoorlijn Genk-Maasmechelen/Maaseik op de gewestplannen, blz. 866

Spreekers : de heer J. Gabriels, Minister P. Akkermans

Interpellatie van de heer J. Gabriels tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, en de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de wanordelijke ontgrondingspolitiek en het gebrek aan enige beleidsvisie op lange termijn, blz. 869

Spreekers : de heren J. Gabriels, F. Geyselings, Minister P. Akkermans

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de samenstelling van de Vlaamse Commissie voor de

ruimtelijke ordening, blz. 874

Sprekers : de heren J. De Mol, F. Gey-selings, Minister P. Akkermans

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de verantwoordelijkheid van het polderbestuur in verband met de overstromingen te Denderbelle, blz. 879

Sprekers : de heer J. De Mol, Minister P. Akkermans

Interpellatie van de heer N. De Batselier tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de situatie van het personeel van de Dienst voor nijverheidsbevordering na de afschaffing en de regionalisering van beoelde dienst, blz. 881

Sprekers : de heer N. De Batselier, Minister G. Geens

Interpellatie van de heer G. Cardoen tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over het waterbeleid in het Vlaamse Gewest, blz. 884

Sprekers : de heer G. Cardoen, Minister J. Lenssens

Interpellatie van de heer L. Van den Bossche tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de houding van de Vlaamse Executieve in verband met de oprichting van een Vlaams centrum voor informatica en subregionale centra, blz. 892

Sprekers : de heer L. Van den Bossche, Minister G. Geens

Interpellatie van de heer L. Van den Bossche tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over het beleid ten opzichte van de Opera van Vlaanderen, blz. 896

Sprekers : de heer L. Van den Bossche, Minister K. Poma

Samenstelling van commissies

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 902

Interpellatie (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de beleidsopties en -ontwikkelingen ten aanzien van de bescherming van de oude Dender te Dendermonde, blz. 902

Sprekers : de heer J. De Mol, Minister K. Poma, de heer N. De Batselier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 908

Nr. 20

20 maart 1984
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 909

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 909

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 909

Verslagen

Indiening, blz. 909

Aanvullend verslag

Indiening, blz. 910

Beraadslaging van de Vlaamse Executieve

Indiening, blz. 910

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 910

Mondelinge vragen (R.v.O. art. 66)

Indiening, blz. 910

Interpellatie (R.v.O. art. 67)

Indiening, blz. 910

Dringende vraag (R.v.O. art. 66,5)

Dringende vraag van de heer W. Seeuws tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, en de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de hinderlijke aard van de NV Thovadec te Heusen-Destelbergen en de door dit bedrijf gepleegde natuurschending, blz. 910

Vraag (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer W. Seeuws tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de van het Vlaams overheidspersoneel geveerde inlevering en de ter zake gevolgde procedure, blz. 911

Ontwerp van decreet houdende het statuut van de logiesverstrekende bedrijven - 223 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking, blz. 912
Sprekers : de heer E. Desutter, verslaggever

Artikelsgewijze bespreking, blz. 913

Sprekers : de heer J. De Seranno, A. De Beul, Minister K. Poma

Ontwerp van decreet houdende oprichting van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling - 243 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 915
Sprekers : de heren J. Ansoms, verslaggever, C. De Clercq, A. Denys, N. De Batselier, A. De Beul, E. Desutter, Minister G. Geens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 924

Sprekers : de heren L. Dhoore, Minister G. Geens

Voorstel van resolutie van de heer A. De Beul c.s. betreffende de bevoegdheid over de werkloosheidscontrole en de programma's tot opslorping van de werkloosheid - 251 (1983-1984) - Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 928
Sprekers : de heren A. De Beul, G. Verhaegen

Ontwerp van decreet houdende uitbreiding van de bevoegdheden van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling - 244 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 928
Sprekers : de heren O. Van den Broeck, verslaggever, Minister K. Poma

Artikelsgewijze bespreking, blz. 929

Voorstel van decreet van de heer L. De Grève c.s. houdende vaststelling van de procedure van onderzoek - 87 (1981-1982) - Nrs. 1 tot 3

Voorstel van decreet van de heer J. Van Elewyck c.s. houdende regeling van het parlementair onderzoek - 135 (1981-1982) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 929
Sprekers : de heren P. Van Der Niepen, verslaggever, L. De Grève, A. De Beul, J. Van Elewyck, G. Verhaegen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 933

Nr. 21

20 maart 1984
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 935

Regeling van de werkzaamheden, blz. 935

Voorstel van decreet van de heer L. De Grève c.s. houdende vaststelling van de procedure van onderzoek - 87 (1981-1982) - Nrs. 1 tot 3

Voorstel van decreet van de heer J. Van Elewyck c.s. houdende regeling van het parlementair onderzoek - 135 (1981-1982) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 935

Sprekers : de heren L. Van den Bossche, G. Verhaegen, L. De Grève

Artikelsgewijze bespreking, blz. 941
Sprekers : de heren C. De Clercq, J. Van Elewyck, L. De Grève, A. De Beul, E. Cooreman, mevrouw M. Van Puymbroeck, de heer L. Van den Bossche

Regeling van de werkzaamheden, blz. 945

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de willekeurige behandeling van het OCMW Dilbeek door de voogdijoverheden, blz. 945

Sprekers : de heren J. Valkeniers, A. Diegenant, Minister R. Steyaert

interpellatie van de heer H. Weckx tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de door bepaalde leerlingen in het muziekonderwijs te betalen bijdrage als deelneming in gebruiks- en verbruikskosten, blz. 952

Sprekers : de heer H. Weckx, Minister J. Lenssens

Ontwerp van decreet houdende het statuut van de logiesverstrekende bedrijven - 223 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming, blz. 954

Spreker : de heer L. Van den Bossche

Ontwerp van decreet houdende oprichting van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling - 243 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 955

Spreker : de heer C. De Clercq

Ontwerp van decreet houdende uitbreiding van de bevoegdheden van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling - 244 (1983-1984) Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 956

Voorstel van decreet van de heer L. De Grève c.s. houdende vaststelling van de procedure van onderzoek - 87 (1981-1982) - Nrs. 1 tot 3

Voorstel van decreet van de heer J. Van Elewyck c.s. houdende regeling van het parlementair onderzoek - 135 (1981-1982) - Nrs. 1 tot 3

Aangehouden stemmings, blz. 957

Sprekers : de heren G. Verhaegen, R. Peeters

Hoofdelijke stemming, blz. 958

Voorstel van resolutie van de heer A. De Beul c.s. betreffende de bevoegdheid over de werkloosheidscontrole en de programma's tot opslorping van de werkloosheid - 251 (1983-1984) - Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 959

Sprekers : de heren L. De Grève, N. De Batselier, A. De Beul

Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen

Benoeming van de leden van de Raad van Beheer, blz. 960

Sprekers : de heren G. Verhaegen, J. Van Elewyck, A. De Beul, L. De Grève, mevrouw M. Smet

Interpellaties (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer W. Desaeeyere tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over het belangenconflict dat ontstaan is door recente beslissingen betreffende de caloriepool, Chooz en de LNG-terminal, blz. 965

Sprekers : de heren W. Desaeeyere, C. Moors, Minister G. Geens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 970

VOORZITTER : de heer J. Pede

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 10.30 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

H. Boel, C. Marchand, R. Peeters, V. Peuskens, G. Sprockeels, J. Vandermarliere, F. Verberckmoes, J. Wyninckx ; gezondheidsredenen.

J. Caudron, A. Kempinaire, P. Matthys, L. Pans, P. Peeters, F. Swaelen, L. Van den Brande ; buitenslands.

R. De Backer-Van Ocken, M. Olivier, W. Seeuws, L. Tindemans, J. Verniers ; ambtsverplichtingen.

ONTWERPEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende oprichting van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling – 243 (1983-1984) – Nr. 1.

- Ontwerp van decreet houdende uitbreiding van de bevoegdheden van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling – 244 (1983-1984) – Nr. 1.
Verwezen naar de verenigde Commissies voor economisch, tewerkstellings- en energiebeleid en voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming.

Intrekking

De Voorzitter : Het volgende ontwerp van decreet werd ingetrokken :

- Ontwerp van decreet houdende oprichting van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding – 186 (1982-1983) – Nr. 1.

VOORSTEL VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende voorstel van decreet werd ingediend :

- Voorstel van decreet van de heren L. Van den Bossche en J. Van **Elewyck** houdende reglementering, voor het Vlaamse Gewest, van het huurstelsel betreffende de woningen die aan de door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting erkende vennootschappen of aan de Nationale Maatschappij zelf toebehoren – 245 (1983-1984) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor huisvesting.

VERSLAGEN

Indiening

De Voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- door de heer E. Desutter namens de Commissie voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming over het ontwerp van decreet houdende het statuut van de logiesverstreckende bedrijven – 223 (1983-1984) – Nr. 3.
- door de heer A. De Beul namens de Commissie voor het reglement en de verzoekschriften over het ontwerp van decreet betreffende de keuze van Brussel tot hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap – 220 (1982-1983) – Nr. 4.
- door de heer A. De Beul namens de Commissie voor het reglement en de verzoekschriften over het voorstel van decreet van de heer V. **Anciaux** c.s. houdende instelling van een hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap – 179 (1982-1983) – Nr. 6.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende advies van de Raad van State werd ingediend :

- Advies van de Raad van State over het voorstel van decreet van de heer C. De Clercq c.s. houdende wijziging van het decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers, alsmede van de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen
- 140 (1981-1982) - Nr. 3.
Verwezen naar de Commissie voor taaldecreegeving.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN

Indiening

De Voorzitter : Schriftelijke vragen werden ingediend door :

- de heren J. Ansoms, E. Baldewijns, E. Beysen, A. Bogaerts, F. Colla, A. Coppieters, N. De Batselier, A. De Beul, C. De Clercq, E. De Groot, mevrouw W. Demeester-De Meyer, de heren J. De Mol, E. Desutter, A. Diegenant, J. Férir, J. Gabriels, F. Geyselings, T. Kelchtermans, W. Kuijpers, A. Laridon, mevrouw O. Lefeber, de heren G. Mar-menout, P. Matthys, O. Meyntjens, M. Olivier, W. Peeters, J. Somers, A. Steverlynck, J. Valkeniers, I. Van Belle, L. Van den Bossche, M. Vandenhove, P. Van Grembergen, E. Vankeirsbilck, R. Vannieuwenhuyze, mevrouw M. Van Puymbroeck, de heren L. Vanvelthoven, J. Verniers, D. Vervae

ONDERZOEK NAAR DE TAALGROEP

De Voorzitter : Dames en heren, aan

de orde is het onderzoek naar de taalgroep betreffende de heer Roger Van Steenkiste, Volksvertegenwoordiger, opvolger van Volksvertegenwoordiger Roger Hostekint, ontslagnemend.

Conform artikel 3 van ons reglement en artikel 30 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen dienen wij er ons van te vergewissen of de heer Van Steenkiste ingeschreven is op de lijst van de leden van de Nederlandse taalgroep van de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Bij brief van 14 februari 1984 heeft de Kamer van Volksvertegenwoordigers ons medegedeeld dat de heer Van Steenkiste op die datum de grondwettelijke eed heeft afgelegd en tot de Nederlandse taalgroep behoort.

Gelet op voormelde brief van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, stel ik voor dat de Raad er zich, zoals bij vorige gelegenheden, zou toe beperken van de gegeven omstandigheden akte te nemen en de formaliteit betreffende het onderzoek naar de taalgroep als vervuld te beschouwen.

Geen bezwaar ? (Instemming)

Aldus is besloten.

Met genoegen roep ik de heer Van Steenkiste dan ook uit tot lid van de Vlaamse Raad en heet hem namens u allen welkom in deze vergadering.
(Algemeen applaus)

DRINGENDE VRAGEN (R.v.O. art. 66, 5)

Dringende vraag van de heer A. Denys tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over het uitblijven van de voorschottenbetaling ten behoeve van de erkende diensten voor gezins- en bejaardenhulp

De Voorzitter : Aan de orde is de dringende vraag van de heer Denys tot mevrouw Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over het uitblijven van de voorschottenbetaling ten behoeve van de erken-

de diensten voor gezins- en bejaardenhulp, waarop namens Minister Steyaert, verhinderd ten gevolge van een verkeersongeval, door Minister Geens zal worden geantwoord.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, vorig jaar werd door de Minister van tewerkstelling en arbeid en de Vlaamse Gemeenschap een overeenkomst bereikt waarbij de erkende diensten voor gezins- en bejaardenhulp ongeveer 550 à 600 gezins- en bejaardenhulpsters extra konden aanwerven.

De subsidiëring van deze werkplaatsen in de niet-commerciële sector zou gebeuren via het interdepartementaal begrotingsfonds.

De uitbetaling van de wedden van deze aangeworven personeelsleden zou geschieden per semester.

Wij stellen echter vast dat bepaalde erkende diensten na 11 maanden personeelsaanwerving nog steeds geen enkele vorm van voorschot ontvangen hebben. Ook voor de afrekening van het tweede en derde kwartaal in 1983 is er geen vergoeding toegekomen.

Ik heb vorige donderdag, tijdens het vragenuurtje in de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Minister van arbeid en tewerkstelling, de heer Hansenne, hierover ondervraagd. Hij heeft zijn verwondering uitgesproken over het feit dat hieromtrent moeilijkheden bestonden.

Volgens zijn verklaring is hij aanstonds bereid de voorschotten in de vorm van trekkingsrechten toe te staan, wanneer het departement van de Vlaamse Gemeenschap de nodige concrete gegevens aan zijn diensten overmaakt.

Tot dusver schijnt bij hem de aanwerving van 14 personeelsleden bekend te zijn.

Dat is natuurlijk in tegenstrijd met de werkelijkheid, daar er reeds tussen 500 en 600 gezins- en bejaardenhulpsters aangeworven zijn.

Graag had ik van de geachte Gemeen-

Denys

schapsminister vernomen hoe het komt dat deze dossiers tot dusver onvolledig werden overgemaakt en dat hierdoor de voorschottenbetaling werd uitgesteld.

Welke stappen zal mevrouw de Gemeenschapsminister ondernemen om die toestand te verhelpen ?

De Voorzitter : De heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, in de oorspronkelijke overeenkomst met de heer Hansenne was geen uitbetaling van voorschotten voorzien. Er zouden inderdaad pas een aantal schijven van het voorziene bedrag, na het voorleggen van semestriële verslagen, worden uitbetaald. Dit bleek voor de diensten een onhoudbare situatie te zullen worden omdat zij niet de nodige fondsen konden verzamelen om personeel te prefinancieren. Bovendien werd in de huidige regeling dus de gewoon erkende en gesubsidieerde dienstverlening, een voorschottenregeling getroffen.

Na een reeks onderhandelingen werd bekomen dat, op basis van ramingen op te stellen door de administratie, voorschotten zouden worden uitbetaald.

Op het ogenblik van het voorleggen van de eerste schuldvorderingen bleek de Minister van arbeid en tewerkstelling enkel bereid de eigenlijke lonen te vergoeden, en niet de werkingskosten die nodig zijn om iemand te kunnen laten werken. Deze normale werkingskosten worden in de bestaande wetgeving betaald. Er werd dan uiteindelijk een overeenkomst bereikt met de heer Minister Hansenne, waarbij ook de werkingskosten zouden worden betaald. Breekpunt hierbij was dat, zo dit niet gebeurde, een reeks arbeidsplaatsen zouden verloren gaan.

Een en ander is het gevolg van het zeer langzaam opstarten van de praktische uitwerking van het IDF. In het

begin lagen de principes en de grote lijnen vast, maar was er nogal wat onduidelijkheid over de concrete uitwerking.

Het is logisch dat de Minister van arbeid en tewerkstelling bijzondere belangstelling heeft voor een zo groot mogelijke tewerkstelling. Het is echter steeds onze bekommernis, voor de door de Minister van arbeid en tewerkstelling gesubsidieerde arbeidsplaatsen, een eenvormigheid in het beleid na te streven.

Wat de effectieve tewerkstelling betreft kan ik het geachte lid meedelen dat dit op 31 december 1984 184 gezins- en bejaardenhelpsters bedroeg. Alhoewel het totale contingent van 550 helpsters werd toegewezen aan de onderscheiden diensten kon dit niet worden uitgeput omwille van de voorwaarden en het niet aanwezig zijn van de nodige kwalificaties bij de werklozen. Ingevolge een versoepeling in de voorwaarden heb ik opnieuw een toewijzing gedaan waardoor 500 van de 550 plaatsen kunnen ingenomen worden.

De huidige stand van zaken is de volgende : op 21 februari 1984 werden de juiste schuldvorderingen, inclusief werkingskosten, voorgelegd en onmiddellijk ondertekend. Bij dezelfde gelegenheid werden de bedragen van de voorschotten voor het eerste trimester van 1984, van het departement van arbeid en tewerkstelling gevorderd, namelijk ruim 22 miljoen frank.

Er kan van worden uitgegaan dat er nu geen enkel beletsel meer is om die bedragen uit te betalen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Dringende vraag van de heer J. Valkeniers tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de behandeling van de Vlaams-Brabantse gemeenten door de Brusselse Intercommunale Watermaatschappij

De Voorzitter : Aan de orde is de drin-

gende vraag van de heer Valkeniers tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de behandeling van de Vlaams-Brabantse gemeenten door de Brusselse Intercommunale Watermaatschappij.

De heer Valkeniers heeft het woord.

De heer J. Valkeniers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, u weet zeer goed dat deze materie mij ter harte gaat daar ik reeds tien jaar geleden, met name op 20 november 1974, de toenmalige Minister van volksgezondheid, de heer De Saeger, over dit onderwerp interpelleerde.

Niet alleen had ik het dan over de taaltoestanden doch ook over het gebrek aan een rationeel en economisch beheersbeleid, zoals dit onlangs nog werd aangehaald door uw collega uit de nationale regering, Staatssecretaris voor het Brusselse Gewest, mevrouw Goor. Het vergde de Brusselse Executieve zelfs tien jaar om tot die vaststelling te komen en nu zelfs een beheersurvey door een gespecialiseerd extern organisme aan te raden.

Meer in het bijzonder had ik het ook over de hooghartige manier waarop de landelijke gemeenten door de vijf gemeenten-stichteressen Anderlecht, Elsene, Sint-Gillis, Sint-Joost-ten-noode en Schaarbeek - samen met de stad Brussel, die met dezelfde rechten inzake vertegenwoordiging in de raad van beheer werd opgenomen - werden behandeld op het stuk van de verdeling van de algemene onkosten, die op een oneerlijke en discriminatoire wijze worden verdeeld, in zover dat een groot appartementsgebouw te Brussel met driehonderd en meer woongelegenheden qua algemene onkosten gelijkgesteld werd met een klein landelijk huis. Het hoeft niet gezegd dat de landelijke Vlaamse gemeenten aldus financieel sterk werden benadeeld.

Slechts zeer onlangs, onder druk van de aangesloten Vlaamse gemeenten en met het ontwerp van wet betreffende de intercommunales voor ogen heeft men er in toegestemd de definitie abonnee gelijk te stellen, met woongelegenheden.

Valkeniers

De bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen verleende u bevoegdheid voor het waterbeleid. Vermits het hier gaat om een intercommunale waarvan het bevoegdheidsgebied zich ook over Vlaanderen uitstrekt, bent u ter zake bevoegd doch moet u overleg plegen met de andere betrokken executieven om dan de Minister van binnenlandse zaken in te lichten.

Mijn vraag nu is duidelijk. Bent u bereid de Minister van binnenlandse zaken mede te delen dat u, met inachtneming van de rechten van het Vlaams personeel, van oordeel bent dat het waterbedrijf voor de Vlaams-Brabantse gemeenten, nu bediend door de BIW, best wordt toevertrouwd aan een maatschappij waarvan de werking zich uitsluitend tot het Vlaamse Gewest richt ? Dit zou immers tot gevolg hebben dat ook deze gemeenten onmiddellijk en volledig onder Vlaamse voogdij komen, wat de Minister toch zelf nastreeft wanneer we zijn verklaringen hieromtrent in de pers van enkele maanden geleden mogen geloven.

De Voorzitter : De heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, die namens Minister Lenssens zal antwoorden, heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, inzake drinkwatervoorziening zijn in Vlaanderen nog drie instellingen actief, waarbij niet uitsluitend gemeenten uit het Vlaamse Gewest zijn aangesloten namelijk, de Nationale Maatschappij der Waterleidingen, waarbij zowel Vlaamse als Waalse gemeenten aangesloten zijn ;

de Tussengemeentelijke Maatschappij de Vlaanderen voor Waterbedeling, waarbij enkele gemeenten uit de provincie Henegouwen zijn aangesloten en de Brusselse Intercommunale Watermaatschappij waarvan 17 gemeenten uit het Vlaams Gewest deel uitmaken.

Het is mijn persoonlijke overtuiging, dat een coherent drinkwaterbeleid in Vlaanderen, slechts mogelijk is, wan-

neer men kan steunen op gewest-homogene instellingen.

Voor de NMDW stelt zich geen probleem, omdat de nationale wetgever reeds een initiatief heeft genomen om deze parastatale instelling te ontbinden en haar bevoegdheden integraal over te dragen aan de gewesten. De Vlaamse Raad heeft op 28 juni 1982 trouwens bij decreet de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening opgericht, die de taak van de NMWD moet overnemen.

Wat de andere instellingen zoals de BIWM betreft, liggen de zaken enigszins anders, omdat het intercommunale verenigingen zijn.

Thans wordt onderzocht, welke de meest aangewezen weg is om, met respect van de gemeentelijke autonomie, de belangen van de Vlaamse vennoten op dit vlak veilig te stellen.

Gelet op de gemeentelijke autonomie, wens ik slechts concrete initiatieven te nemen na samenspraak met de betrokken gemeentebesturen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

VRAGEN (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer A. Denys tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de procedure bij het opleggen van administratieve formaliteiten aan KMO's en zelfstandigen

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Denys tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de procedure bij het opleggen van administratieve formaliteiten aan KMO's en zelfstandigen.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, door de

nationale ministeriële departementen worden allerlei administratieve verplichtingen opgelegd aan de KMO's en de zelfstandigen.

Nu stellen we vast dat, naast dit uitgebreid „nationaal” arsenaal, ook de Vlaamse Executieve op de proppen komt met allerlei formulieren, die een verplichtend karakter hebben voor de zelfstandige bedrijven.

Het jongste exemplaar ter zake is het aangifteformulier voor de belasting op het industrieel afvalwater.

Sedert 1982 worden alle administratieve formaliteiten uitgevaardigd door de nationale departementen, onderworpen aan het voorafgaand advies van de Conform-commissie.

De Conform-commissie is de commissie die in 1982 opgericht werd door de toenmalige Minister van middenstand, de heer De Muyter, en die de bedoeling heeft alle bestaande en toekomstige formaliteiten te adviseren inzake nuttigheid, eenvoud en doorzichtigheid.

We staan nu in de beginfase van de Vlaamse bureaucratie. We hopen dat deze bureaucratische aanpak zo minimaal mogelijk zal zijn.

Daarom moet vanaf de beginfase ingegrepen en preventief opgetreden worden. Dit betekent dat alle verplichte aangifteformulieren zouden moeten onderworpen worden aan het advies van een commissie die samengesteld is uit mensen die de praktijk kennen via hun bindingen met professionele en interprofessionele organisaties.

Graag had ik dan ook de volgende tweevoudige vraag gericht aan de Voorzitter van de Executieve.

Wordt er overwogen de verplichte formulieren te onderwerpen aan een advies en, in het positieve geval, zal dit advies gevraagd worden aan de Conform-commissie of zal een eigen Vlaamse Conform-commissie opgericht worden ?

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) :

Geens

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de overgrote meerderheid van de administratieve verplichtingen opgelegd aan de KMO's en de zelfstandigen hebben betrekking op de boekhouding, de toepassing van de belastingwetten en de naleving van de sociale wetgeving in brede zin. Deze materies ressorteren exclusief onder de bevoegdheid van de nationale overheid, die aan de Comform-Commissie de taak heeft opgedragen om zich te beijeren voor de vereenvoudiging van de administratieve formaliteiten.

De leden van de Vlaamse Executieve zijn zich ervan bewust dat de KMO's en de zelfstandigen thans reeds het hoofd moeten bieden aan een overbelasting van administratieve voorschriften, die wellicht niet zelden een rem zijn voor het ontstaan van nieuwe KMO's en voor de vestiging van nieuwe zelfstandigen.

Daarom heb ik verleden jaar aan de Universitaire Faculteiten Sint-Aloysius te Brussel en meer bepaald aan Professor Doctor Rik Donkels, opdracht gegeven een onderzoek te wijden aan de concrete problemen die zich op dit ogenblik stellen ten gevolge van het geheel van de administratieve voorschriften afgekondigd door de nationale, gewestelijke, provinciale en gemeentelijke overheden.

Dit empirisch onderzoek is gebundeld in een rapport dat momenteel het onderwerp is van een grondige analyse, waaruit binnenkort de vereiste conclusies zullen worden getrokken.

Op basis van deze conclusies zal ik op korte termijn aan de Executieve voorstellen voorleggen om op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap maximaal de eenvoud en de doorzichtigheid van de administratieve verplichtingen van KMO's en zelfstandigen te realiseren.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer J. De Mol tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de door de vetsmelterij Coverella te Lebbeke veroorzaakte lawaai- en reukhinder

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer De Mol tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de door de vetsmelterij Coverella te Lebbeke veroorzaakte lawaai- en reukhinder.

De heer De Mol heeft het woord.

De heer J. De Mol (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, de vetsmelterij Coverella te Lebbeke veroorzaakt naast reukhinder vooral lawaai-overlast voor de buurt. De bestaande reglementering wordt door de firma meestal niet nageleefd. Nadat, na een lange procedure van plus minus 4 jaar, gepoogd werd de lawaaihinder binnen aanvaardbare grenzen te houden, werd door u op 4 november 1982 een ministerieel besluit genomen. Dit ministerieel besluit wou het lawaai drastisch beperken ; het bedrijf diende omgebouwd te worden tot een gesloten lokaal dat akoestisch geïsoleerd zou zijn. Binnen een termijn van zes maanden te rekenen vanaf de betekening van het besluit, moesten deze werken uitgevoerd zijn ; dit betekent dat op 8 augustus 1983 deze werken dienden voltooid te zijn. Dat is intussen nog steeds niet gebeurd, waardoor de lawaaihinder zowel overdag als 's nachts verder gaat. Vooral in het licht van het verstrijken van de vergunning op 15 juli 1985 moet nu eindelijk eens duidelijkheid gebracht worden.

1. Wanneer denkt u de naleving van uw besluit te eisen ?
2. Denkt u niet dat het onttrekken van de vergunning de aangewezen oplossing is ?
3. Welke sancties zal u tegen dit bedrijf - dat alle wettelijke besluiten naast zich neerlegt - nemen ?
4. Op welke wijze kan de rechtstreekse lozing van afvalstoffen in de beken worden verantwoord ?

De Voorzitter : De heer Geens, Voor-

zitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, die zal antwoorden namens Minister Lenssens, heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de uitvoering van geluidsisolerende maatregelen, opgelegd in het besluit van 4 november 1982, waarvoor een termijn van zes maanden voorzien was, werden niet tijdig verwezenlijkt, omdat het bedrijf in de periode juni-juli 1983 een concordaat had aangevraagd en het dus mogelijk was dat alle activiteiten zouden stopgezet worden.

Ondertussen werd door een andere exploitant de exploitatie van de inrichting overgenomen. Ik gelaste de Inspectie op korte termijn de opgelegde maatregelen te doen naleven. Ter zake werd op 19 januari 1984 reeds een Pro-Justitia tegen de voormalige beheerder en de nieuwe beheerder opgesteld.

Inzake het lozen van afvalwater heb ik de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij opdracht gegeven de nodige maatregelen te treffen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer D. Vervae tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over alternatieve oplossingen inzake de breekwerf te Pepingen

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Vervae tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over alternatieve oplossingen inzake de breekwerf te Pepingen.

De heer Vervae heeft het woord.

De heer D. Vervae (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, in een nota stelde het Anti-breekwerfcomité Pepingen twee alternatieven voor ter vervanging van de breekwerf aldaar.

Vervae

Ten eerste het gebruiken van bestaande stortten met exploitatievergunning hetzij in Vlaanderen hetzij in Wallonië. Men denkt aan Mont-Saint-Guibert, voor 10 à 20 jaar.

Ten tweede, een lange termijnoplossing, met twee opties :

– afvoer naar Brusselse verbrandingsovens die overgedimensioneerd zijn ;

– geïntegreerd afvalverwerkingsgeheel, beperking en recyclage op leegstaande industrieterreinen, gekoppeld aan werkgelegenheidsprojecten door hergebruik en afvalverwerking. Het Anti-breekwerfcomité doelt hier op het Unilever-industrieterrein te Drogenbos.

De idee opnieuw naar een grote stortplaats over te stappen en onafgebroken te storten op een ongecontroleerde wijze, wint weer veld bij Haviland. Ook deze vorm wordt echter door de nota van het comité afgewezen.

Kan de geachte Minister mij antwoorden op de volgende vragen ?

In hoofdorde : worden de bestaande plannen van de breekwerf te Pepingen definitief opgeborgen ?

In bijkomende orde :

1. heeft de Minister de alternatieven van het Anti-breekwerfcomité al laten onderzoeken en, zo ja, welke zijn de resultaten ervan ;

2. welke zijn de alternatieven van OVAM en GOM ; zijn deze al onderzocht en, zo ja, welke zijn de resultaten ervan ?

De Voorzitter : De heer Geens, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, die zal antwoorden namens Minister Lenssens, heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, op de door het geachte lid gestelde vragen wens ik het volgende mede te delen :

1. Het is nog voorbarig te stellen dat de bestaande plannen van de breekwerf te Pepingen opgeborgen worden.

De Intercommunale Haviland heeft mij hierover **nog** niets laten weten.

Een definitieve beslissing zullen de beleidsinstanties van Haviland slechts nemen nadat de plannen en mogelijkheden voor een andere oplossing volledig onderzocht zijn.

2. De alternatieven van het antibreekwerfcomité zijn op dit ogenblik bij de OVAM in onderzoek.

Te zijner tijd zal ik alle alternatieven onderzoeken die me door de Intercommunale Haviland worden voorgesteld.

3. Op dit ogenblik zoeken ook de GOM en de OVAM in samenspraak met Haviland alternatieven.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer D. Vervae tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de bevoegdheidsverwarring en de beleidsmiddelen inzake milieu-effect-rapportering

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Vervae tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de bevoegdheidsverwarring en de beleidsmiddelen inzake milieu-effect-rapportering.

De heer Vervae heeft het woord.

De heer D. Vervae (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, de Vlaams-Nederlandse werkgroep Leefmilieu organiseerde op 25 februari 1984 in Antwerpen een studiedag rond het thema milieu-effect-rapportering in Vlaanderen en Nederland.

Staatssecretaris Aerts van de centrale regering gaf daar toe dat ons land ter zake nog niets concreets heeft bereikt, in de eerste plaats wegens de verdeling van de bevoegdheden tussen de centrale en de regionale regeringen.

Daar er dringend wetgevend werk

moet worden gemaakt van de MER, wil ik de Vlaamse Minister voor leefmilieu de volgende vragen stellen.

1. Is de uitspraak van de Raad van State in verband met de bevoegdheidsverdeling tussen de respectieve Ministers van de Vlaamse en de centrale regering reeds gebeurd ?

2. Als de terreinafbakening zal gekend zijn, ligt het dan in de beleidsvisie van de Minister om, zoals uw medewerker op voornoemde studiedag verklaarde, de MER-doelstellingen te realiseren langs een aanpassing van de bestaande wetten, eerder dan langs nieuwe wetgevende initiatieven op dit vlak te werken, zoals dit in Nederland bijna het geval is ?

De Voorzitter : De heer Geens, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, die namens Minister Lenssens zal antwoorden, heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, in antwoord op zijn vragen kan ik het geachte lid mededelen dat inzake de bevoegdheden over de regeling van de milieu-effect-rapportering de Raad van State reeds advies – en geen „uitspraak” – uitbracht op 28 juli 1983 ingevolge het voorstel van decreet van de heer Vanvelthoven inzake de milieu-effect-rapportering, stuk Vlaamse Raad 139 nummer 2 (1981-1982) de dato 1.8.1983.

Om de MER-doelstellingen te **verwezenlijken** bestaan inderdaad meerdere mogelijkheden. Daar waar er reeds wettelijk geregelde procedures bestaan, zoals de reglementering der hinderlijk ingedeelde inrichtingen, kunnen de MER-doelstellingen via de aanpassing van bestaande reglementeringen gebeuren.

In de gestelde problematiek heeft de Vlaamse Executieve nog geen beslissing getroffen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Voorzitter

Vraag van de heer D. Vervae tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de beveiliging van het veelluik Het Lam Gods

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Vervae tot de heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de beveiliging van het veelluik Het Lam Gods.

De heer Vervae heeft het woord.

De heer D. Vervae (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, het wereldberoemde veelluik het Lam Gods zou, naar wij vernemen, door middel van sponsoring worden beveiligd tegen inbraak, luchtvervuiling door de talrijke bezoekers, brand, onlusten en zelfs ontploffingen op straat.

Hierdoor zou de polyptiek na verplaatsing van de Vijdtkapel naar de Doopkapel, in een betonnen nis met gepantserd glas worden gestoken.

Over dit toch wel merkwaardig verhaal wil ik u de volgende vragen stellen.

1. Welke inzichten hebben u tot het besluit geleid een buitenlandse privé-firma onder de arm te nemen om het beste van het beste van ons patrimonium op dergelijke apocalyptische wijze te beschermen ? U verklaarde immers zelf dat de Vlaamse Gemeenschap voldoende eigen middelen heeft om te beveiligen maar dat, zonder privé-inbreng, deze beveiliging „om vele redenen” niet onmiddellijk kan worden gerealiseerd. Graag meer uitleg over „om vele redenen”.

2. Gaat de kerkfabriek akkoord met de verplaatsing van het veelluik naar de Doopkapel, te meer daar Het Lam Gods historisch verbonden is met de Vijdtkapel en een dergelijke museum-etage zonder meer misplaatst zal zijn in de heerlijke gotische Sint-Baafskathedraal ?

De Voorzitter : Minister Poma heeft het woord.

Minister K. Poma (op de tribune) :

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, aansluitend bij het eerste deel van de vraag van de geachte collega, kan ik u meedelen dat ik in mijn uiteenzetting op de persconferentie van 28 februari 1984 duidelijk de redenen heb vermeld waarom ik het mecenaat voor de beveiliging heb aanvaard. Het was namelijk mijn bedoeling om via dit project de aandacht te vestigen op de noodzaak van een hernieuwing van het mecenaat.

Het beveiligingssysteem zelf werd opgesteld door de bevoegde instanties en heeft derhalve, buiten de financiering, geen enkel verband met de firma die de fondsen beschikbaar stelde.

Wat het tweede punt betreft, is het zo dat de kerkfabriek in haar vergadering van 6 december 1983 besliste een dossier op te stellen voor de beveiliging van het veelluik, inbegrepen de verplaatsing van de Vijdtkapel naar de De Villa-kapel.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer E. Beysen tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de in uitzicht gestelde Paasvakantiespreiding en de gevolgen daarvan voor het BSD-leerlingenvervoer

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Beysen tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de in uitzicht gestelde Paasvakantiespreiding en de gevolgen daarvan voor het BSD-leerlingenvervoer.

De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, door het feit dat het bepalen van de schoolvakantie, ingevolge de toepassing van de wetten van 8 en 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, tot de bevoegdheid van de respectieve Gemeenschapsministers van onderwijs behoort, beleven we ter gelegenheid van

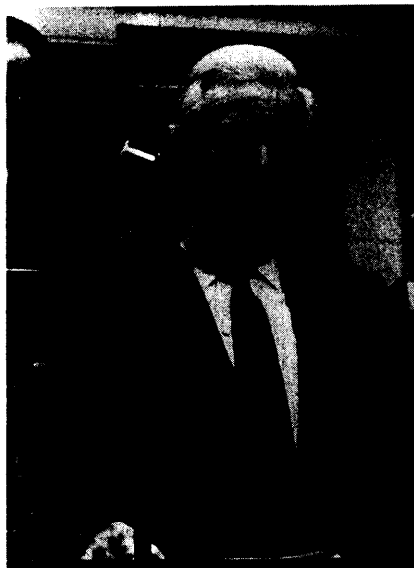
de eerstkomende Paasvakantie een Belgische primeur, te weten de spreiding van de vakanties tussen de gewesten Vlaanderen en Wallonië.

Al weten we niet of deze vakantieverspreiding gewild werd of niet, we zouden niet in België leven mocht de eerste vakantieverspreiding geen aanleiding geven tot ongemakken.

Zo kwam men ingevolge uw beslissing de Paasvakantie één week te verschuiven, in vergelijking met vroegere spreidingen, tot de onwaarschijnlijke situatie dat bij de BSD normaliter in geen leerlingenvervoer kon voorzien worden voor de Vlaamse leerlingen in de week van 6 tot 13 april 1984 wegens het feit dat voor de Franstalige BSD-leerlingen de Paasvakantie reeds een aanvang neemt op 6 april eerstkomende.

Dank zij de welwillende bemiddeling en medewerking van de Minister van landsverdediging, de heer Vreven, bleven we van dit typisch Belgisch tragisch-komisch „fait divers” gespaard.

Weliswaar dient zulks te gebeuren ten koste van een bijkomende uitgave,

De heer V. Anciaux (VU), mede-initiatiefnemer voor het decreet waardoor Brussel tot hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap wordt uitgeroepen

Beysen

niet kan goedgepraat worden en waarvan bijgevolg de verantwoordelijkheid moet gedragen worden door de bevoegde Minister.

Mag ik van de Minister vernemen :

1. welke de beweegredenen waren om de regeling van de Paasvakantie in Vlaanderen te wijzigen ;
2. of hij bereid is via een ministeriële beslissing de vakantieregeling voor de Nederlandstalige kinderen in de BSD vooralsnog te wijzigen, waardoor een meeruitgave ten laste van het budget van landsverdediging kan vermeden worden ;
3. of het engagement kan aangegaan worden om voortaan voorafgaandelijk overleg te plegen met de bevoegde Minister van het Waalse Gewest, om alvast voor de BSD tot een parallelle vakantieregeling te komen ?

De Voorzitter : De heer Geens, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, die zal antwoorden namens Minister Lenssens, heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, in antwoord op zijn vraag, heb ik de eer het geachte lid mede te delen wat volgt.

1. Door de vakantieweken van de Paasvakantie te verplaatsen, ten opzichte van de gebruikelijke, evenwel niet wettelijke regeling, bekomen we een evenwichtiger verdeling van de studietijd.
2. Voor het lopend schooljaar zal geen aanpassing meer gebeuren. Voor het schooljaar 1984-1985, zal in de omzendbrief, specifiek voor de BSD-scholen, een formulering worden voorzien zodat, bij eventuele verschuivingen, de Nederlandstalige scholen hun vakantieregeling kunnen aanpassen. Ik hoop dat de bevoegde Minister van de Franse Gemeenschap een even soepele houding aanneemt.
3. Ik ben uiteraard bereid voorafgaandelijk overleg te plegen met mijn collega van de Franse Gemeenschap.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer C. De Clercq tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de subsidiëring van restauratiewerken aan beschermde monumenten bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Constant De Clercq tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de subsidiëring van restauratiewerken aan beschermde monumenten bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën.

De heer Constant De Clercq heeft het woord.

De heer C. De Clercq (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, het uitblijven van de normale afhandeling van de dossiers met betrekking tot de subsidiëring van de restauratiewerken aan beschermde monumenten bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën is de directe aanleiding tot deze mondelinge vraag.

Inderdaad, de ervaring leert ons dat de kwetsieuze dossiers meer dan anderhalf jaar zonder enig gevolg zijn gebleven, mede omdat de heren Gemeenschapsministers Poma en Galle er niet toe komen de werkzaamheden zó te regelen dat de dossiers hun normale en tijdige beslissing zouden kennen.

In verband met deze problematiek stel ik vast :

1. dat de werken aan beschermde monumenten bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën, overeenkomstig het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, behoren tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister van cul-

tuur, ingevolge Grondwetsartikel 59bis ;

2. dat het krediet nodig tot betaling van deze werken, met name artikel 63.02.03, staat ingeschreven op Kapitaaluitgaven Sectie 85, Regionale en lokale besturen, dus als gewestmaterie, ingevolge Grondwetsartikel 107quater ;

3. dat tot heden toe het koninklijk besluit voor de toepassing van de subsidieregeling, zoals bepaald in artikel 2, eerste lid, van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, binnen zes maanden na de inwerkingtreding van het decreet van 3 maart 1976, nog steeds niet ter bekrachtiging aan de Raad werd voorgelegd.

Er werd wel een besluit uitgevaardigd op 1 juli 1982 voor de privé- en burgerlijke gebouwen. Het besluit van de kerken werd nog steeds niet door de Executieve goedgekeurd. Waarom onttrekt de Vlaamse Executieve zich aan een bijna acht jaar oude wettelijke verplichting ?

Het besluit ligt dan ook voor de hand. De huidige toestand is volledig onwettig, daarenboven verwarrend, en speelt ten nadele van de instanties die dossiers tot aanvraag van de restauratiesubsidies indienen.

Mijn vraag is dan ook :

1. hoeveel van deze dossiers er hangend zijn ;
2. dat voor dit jaar 1984 de Executieve een protocol tussen de Gemeenschapsministers Poma en Galle opstelt, dat dan uitgevoerd wordt ;
3. dat voor de begroting 1985 het krediet gesplitst wordt, derwijze dat een deel bestemd wordt voor de Gewestmateries, Grondwetsartikel 107quater en een deel bestemd voor de Gemeenschapsmateries, Grondwetsartikel 59bis.

Zodoende komen wij tot een wettelijke toestand die tegelijkertijd de behandeling van de aanvraagdossiers zal bevorderen. Elke Gemeenschapsminister zal dan doen, wat hem betreft, de normale verantwoordelijkheid dragen.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, tussen de Gemeenschapsministers Poma en Galle werd voor de termijn van de huidige legislatuur de behandeling van de subsidiedossiers van restauratiewerken aan beschermde monumenten bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën geregeld met een protocol gesloten op 23 februari 1983.

In dit protocol werd bedongen dat de Gemeenschapsminister van cultuur bindend advies uitbrengt inzake werken en meerwerken aan beschermde monumenten bestemd voor een erkende eredienst uitgevoerd door de kerkfabrieken, seminaries of gemeenten.

De Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden bepaalt, als voogdijoverheid over de ondergeschikte besturen, de beschikbare inkomsten van het opdrachtgevend bestuur. Hiermee wordt rekening gehouden evenals met de financiële toestand van de gemeenten bij het ondertekenen van de principiële of vaste belofte van toelage door de Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden.

In geval van weigering van principiële of vaste belofte gelet op de financiële toestand van de gemeente wordt overleg gepleegd tussen de Gemeenschapsministers Poma en Galle.

Tevens voorziet dit protocol dat de kredieten ingeschreven onder artikel 63.02.03 van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, Titel II, sectie 85, Regionale en Lokale Besturen, voor 75 procent worden voorbehouden voor werken aan beschermde monumenten bestemd voor een erkende eredienst.

Indien het geachte lid de mening is toegedaan dat de procedure vastgelegd in het protocol van die aard is de behandeling van de dossiers te vertragen en anderzijds de overeengekomen aanrekening op de begroting niet wettelijk is, staat het hem vrij dienaangaande de bevoegde Gemeenschapsministers de nodige vragen te

stellen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de keuze van Brussel tot hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap – 220 (1982-1983) – Nrs. 1 tot 4

VOORSTEL VAN DECREET van de heer V. Anciaux c.s. houdende instelling van een hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap – 179 (1982-1983) – Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende de keuze van Brussel tot hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap en het voorstel van decreet van de heer Anciaux c.s. houdende instelling van een hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap.

Met toepassing van artikel 18, 2 en 3 van het Reglement van Orde heeft de Commissie de tekst van het ontwerp van decreet als basis voor haar besprekingen genomen.

De algemene bespreking is geopend.

De heer De Beul, verslaggever, heeft het woord.

De heer A. De Beul, verslaggever (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, het ontwerp van decreet betreffende de keuze van Brussel als hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap vindt zijn oorsprong in een voorstel van decreet door de heer Anciaux op 22 februari 1983 bij de Vlaamse Raad ingediend. De behandeling van dit voorstel-ontwerp van decreet, wellicht een van de kortste decreten uit de geschiedenis van de Cultuurraad en van de Vlaamse Raad – de tekst telt slechts tien woorden, met name de bepaling : „De stad Brussel is de hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap” – heeft zeer lang aangesleept omdat ze doorkruist werd door twee procedures inzake bevoegdheidscon-

flicten en één procedure inzake een belangenconflict. De historiek van deze conflictprocedures vindt u uiteengezet in mijn schriftelijk verslag.

Wat de inhoudelijke strekking betreft van dit voorstel-ontwerp van decreet verwijs ik eveneens naar mijn schriftelijk verslag, dat omstandig de ter zake gevoerde besprekingen weergeeft. Uit de lectuur van het verslag zullen mijn collega's maar moeten opmaken of ze onderhavig decreet zullen goedkeuren als symbolisten, zoals de heer Anciaux voorstaat. Hoe dan ook, de stemming van het principe vastgelegd in dit decreet zal onze Gemeenschap een eigen hoofdstad geven, een verdere stap dus in de richting van de totale zelfstandigheid van Vlaanderen. Dit is en blijft nog altijd realpolitiek. (Algemeen applaus)

De Voorzitter : De heer Anciaux heeft het woord.

De heer V. Anciaux (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, voorafgaandelijk wens ik hier toch even te beklemtonen dat het toch bijzonder moeilijk is te bereiken dat een voorstel van decreet, dat blijkbaar kan bogen op een algemeen Vlaams akkoord, in de Vlaamse Raad ter bespreking komt. De lijdensweg die het voorstel van decreet houdende instelling van Brussel tot hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap, heeft afgelegd is toch wel merkwaardig.

Ik heb dit voorstel een jaar geleden ingediend. Intussen werd het viermaal besproken door het Overlegcomité van de centrale Regering en de Vlaamse Executieve, en was het het voorwerp van een motie van de Franse Gemeenschapsraad. Ook de Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft zich in een motie moeten uitspreken over de bevoegdheid ter zake van de Vlaamse Raad. Tweemaal werd een advies gevraagd van de Raad van State, namelijk eenmaal over het voorstel van decreet en eenmaal over het ontwerp van decreet. Het was een lange lijdensweg van bevoegdheids- en belangenconflicten.

De vraag rijst over welke autonomie de Vlaamse Raad beschikt als een voorstel of ontwerp van decreet, dat

Anciaux

blijkbaar door alle Vlaamse partijen en door de Vlaamse Gemeenschap in het algemeen wordt gesteund, gedurende een jaar een lijdensweg moet afleggen alvorens het hier kan worden besproken en wellicht kan worden goedgekeurd.

Een tweede voorafgaandelijk ke opmerking betreft de vraag waarom de Voorzitter van de Vlaamse Executieve het nodig heeft gevonden een ontwerp van decreet in te dienen, vooral nadat ik zelf mijn voorstel van decreet had geamendeerd, er zorg voor dragend dat in de grootste mate werd rekening gehouden met de opmerkingen van de Raad van State vooral met deze aangaande de bevoegdheid of de wenselijkheid van de Vlaamse Raad om de zetel van de Vlaamse Executieve en van de Vlaamse Raad te bepalen.

Nadat deze amendementen werden ingediend en ik op 19 juli de Voorzitter van de Vlaamse Executieve daarvan in kennis had gesteld, heeft hij nochtans geoordeeld een identieke tekst in een ontwerp te moeten vastleggen. Ik voeg eraan toe dat het indienen van een ontwerp van decreet met precies dezelfde tekst als het voorstel, de lijdensweg van het voorstel van decreet nog heeft verlengd en mede oorzaak was van de vertraging in de bespreking ervan.

Zij die gewoon parlamentslid zijn of die het ooit geweest zijn, zouden het parlementair initiatief toch zoveel mogelijk moeten eerbiedigen.

De heer J. De Seranno : Zou het niet mogelijk zijn dat sommige collega's zich herinneren dat begin 1972, toen de zetel voor de Cultuurraad moest worden bepaald, de Volksunie er zich eenparig tegen verzette dat het Brussel zou zijn ?

De heer V. Anciaux : Ik herinner mij deze discussie, maar toen was er alleen sprake van een Vlaamse Gewestraad.

De heer J. De Seranno : Neen, het ging in 1972 over de zetel van de Cultuurraad.

De heer V. Anciaux : In die periode

hebben wij hier inderdaad een discussie over gevoerd.

De heer J. De Seranno : U weet dat de Volksunie Brussel niet wou als hoofdstad.

De heer V. Anciaux : Daar was ook in de Volksunie, zoals in elke partij, discussie over. Dat heeft u nu al driemaal gezegd.

De heer J. De Seranno : De Volksunie weigerde toen unaniem Brussel als vestigingsplaats van de Raad, maar u schijnt het niet te geloven.

De heer V. Anciaux : Het gaat hier over de hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap. Ik weet dat er toen bij ons discussie was, zoals trouwens ook bij de CVP.

Ik herhaal dat het parlementaire initiatief dient gerespecteerd te worden. De Executieve of de Vlaamse Regering kan zo nodig amenderen, maar waarom dan met een identieke tekst? Dit is voor mij een raadsel. Men zegt : „omwille van de memorie van toelichting”. Goed, maar een memorie van toelichting is eigen aan de indiener van een voorstel van decreet. Hij licht zijn voorstel toe op de wijze die met zijn zienswijze overeenkomt. De consensus die dient te worden bereikt, de stemming die dient te worden uitgebracht gaat wel degelijk over de tekst van het decreet zelf.

Overigens wijs ik erop dat wij zeer realistisch gezegd hebben dat wij de hoofdstad-functie voor Brussel ten overstaan van de Vlaamse Gemeenschap, in grote mate als een symbolische waarde beschouwden en in de grootste mate als politiek-psychologisch belangrijk.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, van mijn kant moet u geen enkele kleinzieligheid verwachten. Wel heb ik uiteraard binnenpretjes gehad over het indienen van het ontwerp van decreet met een identieke tekst.

Ten gronde nu. De doeleinden waren en zijn om *hic* et *nunc*, in de huidige omstandigheden, Brussel enerzijds te blijven beschouwen als hoofdstad van België, maar anderzijds Brussel ook uit te roepen als hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap. *Hic* et *nunc*,

in de huidige omstandigheden. Weliswaar voel ik mij verplicht eraan toe te voegen dat wij dit ook voor de toekomst zo zien, welke hervorming of omvorming de Belgische staat ook ondergaat. Wij wensen ook voor de toekomst, voor de statenbond **België**, Brussel als hoofdstad en tegelijkertijd, in die statenbond, Brussel als hoofdstad van de Vlaamse natie. Wij legifereren overigens altijd voor een bepaalde toestand die nu bestaat en nooit voor een onbepaalde toekomst.

Brussel is een historisch aloude Zuid-Nederlandse stad met een rijk Vlaams-Nederlands patrimonium. Brussel ligt bovendien in Vlaanderen en is omringd door Vlaamse gemeenten. In Brussel zelf wonen naar mijn overtuiging ongeveer 350.000 Vlamingen, leden van onze Vlaamse gemeenschap.

Minister K. Poma : Het is de tweede grootste stad van Vlaanderen.

De heer V. Anciaux : Brussel, met zijn rijk patrimonium en zijn rijk historisch verleden, heeft bovendien naar de toekomst toe de mogelijkheid om beter dan gelijk welke andere Nederlandse stad onze cultuur over de wereld uit te dragen. Brussel uitroepen tot hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap getuigt bovendien zeer duidelijk van het vaststellen en onderhouden van de betrokkenheid van dit Brussel met de hele Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse Gemeenschap, die volop een natie in wording is, dient een hoofdstad te hebben. Het blijft mijn overtuiging dat Brussel hiervoor, om de redenen die ik zojuist heb aangehaald, het meest in aanmerking komt.

Als wij zeggen dat de stad Brussel de hoofdstad van de Vlaamse gemeenschap moet zijn denken wij in feite aan heel de Brusselse agglomeratie. maar in de huidige omstandigheden kan dat alleen maar de huidige stad Brussel zijn. In onze visie moet deze agglomeratie van 19 gemeenten in de toekomst worden gefusioneerd tot een gemeente. Dan zal het huidige arrondissement, nu reeds **Brussel-Hoofdstad** genoemd, de stad zijn die als hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap zal fungeren.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de

Anciaux

Minister, geachte collega's, ik wil deze gelegenheid niet laten voorbijgaan zonder een oproep te doen tot heel Vlaanderen, tot heel de Vlaamse gemeenschap in welke provincie ook, om Brussel als deel van onze Gemeenschap niet los te laten, — om de gevleugelde woorden van een gewezen burgemeester van Antwerpen te gebruiken — om Brussel niet te beschouwen als een ballast, of als een vals probleem, — zoals sommigen dat in Vlaanderen voorstellen — en om Brussel niet te beschouwen als een hinder in de strijd naar Vlaamse zelfstandigheid — een opvatting die wel eens moet worden overwonnen.

Ik roep alle collega's, uit de verschillende partijen, op om bij elke gelegenheid die daarvoor geschikt is in Vlaanderen rond te trekken als een soort missionarissen om deze betrokkenheid van Brussel bij de Vlaamse Gemeenschap te beklemtonen.

Wij mogen noch willen behoren tot de generatie die Brussel zou laten vallen.

Ik wens bovendien een oproep te doen tot de Franstaligen om hen duidelijk te zeggen dat ook wij, Vlamingen, van Brussel houden en dat er in Brussel ook Vlamingen wonen, zoals ik daarnet zegde volgens mij wel 350.000. Het gaat dan ook niet op om telkens te spreken over „Bruxelles” en „les Bruxellois”, precies alsof er geen Vlaamse aanwezigheid in de hoofdstad zou bestaan.

Ik wens aan de Franstaligen vanaf dit spreekgestoelte van de Vlaamse Raad, duidelijk te zeggen dat Brussel meer dan noodzakelijk behoefte heeft aan een Vlaamse inbreng, dat voor het oplossen van al de grootstedelijke problemen de Vlaamse medezeggenschap en de Vlaamse inzichten hoog nodig zijn.

Ik wil in mijn oproep tot de Franstaligen duidelijk stellen dat aan de grenzen van die hoofdstad en aan de grenzen van de Brusselse agglomeratie geen wijzigingen meer kunnen worden gebracht, dat deze grenzen definitief vastliggen.

Uit de gesprekken die ik reeds heb ge-

voerd met de verschillende vertegenwoordigers van de andere Vlaamse partijen blij **kt** dat in Vlaanderen algemeen op dezelfde wijze wordt gedacht. Maar, het is mij even duidelijk **dat** de Franstaligen daarvan nog niet overtuigd zijn en dat zij nog altijd menen en hopen aan die grenzen wijzigingen te kunnen brengen.

Het is goed dat, ter gelegenheid van het uitroepen van Brussel-stad als hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap, wordt onderstreept voor de Franstaligen, dat geen enkele Vlaamse partij, dat niemand in de Vlaamse Gemeenschap er nog aan denkt om de grenzen van dit Brussel enigszins te wijzigen.

Ik wil mij **ook tot** de Franstaligen richten om hen te zeggen dat Brussel Vlaanderen en heel de Vlaamse Gemeenschap nodig heeft, dat Brussel in de grootste mate afhankelijk is van haar hoofdstedelijke functie en dat het interregionale handelsverkeer vooral naar Vlaanderen is gericht, dat Brussel bijgevolg in de grootste mate sociaal-economisch afhankelijk is van Vlaanderen. De as Wallo-Brux zal de dood betekenen van Brussel. De politiek „Bruxelles à part entière”, dus Brussel als een derde autonoom gewest, zal noodlottig zijn en is bovendien reeds noodlottig voor Brussel zelf.

Brussel en de Franstalige Brusselaar in het bijzonder, zullen moeten kiezen, niet zozeer voor de Nederlands- of Franstaligheid van Brussel. Zij moeten kiezen voor, ofwel een toekomst van een verschaald provincie-stadje, wanneer zij de politiek der Franstaligen volgen, ofwel voor een metropool met een brede dimensie en een internationale toekomst, wanneer zij de politiek van de Vlamingen volgen. Ook de Franstalige Brusselaars hebben alleen maar belang bij deze hoofdstedelijke functie, een hoofdstedelijke functie voor het huidige België en voor de toekomstige statenbond België, naar onze visie. Hoofdstedelijke functie ook voor de Vlaamse Gemeenschap. Brussel moet zich nu reeds en zo vlug mogelijk zodanig opstellen dat de Vlamingen Brussel als hun hoofdstad ervaren.

Ik hecht veel belang aan dit moment

waarop wij Brussel zullen uitroepen tot hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap. Of dit een historisch moment is weet ik niet. In elk geval is het een moment dat een belangrijke plaats in de geschiedenis van ons volk zal hebben. Ik verheug er mij nu reeds bij voorbaat over dat in de Vlaamse Raad dezelfde stemming zal worden uitgebracht als in de Commissie. Ik verheug er mij nu reeds over dat de Vlaamse Raad eenparig dit voorstel van decreet zal goedkeuren. Ik verheug er mij over als Vlaming, die reeds meer dan 25 jaar in Brussel leeft en werkt, en ook als Vlaamse Brusselaar die meer dan 13 jaar lid is van de gemeenteraad van onze hoofdstad. Ik verheug er mij over dat wij Brussel zullen uitroepen tot hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer De Grève heeft het woord.

De heer L. De Grève (op de tribune) . Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, heren Ministers, dames en heren vooreerst wens ik de rapporteur te feliciteren voor zijn omstandig en uitstekend verslag.

Stellen wij eerst dat niet kan worden ontkend dat het geamendeerde voorstel, dat een initiatief was van de Raad en het ontwerp van decreet dezelfde tekst inhouden. Niemand zal dat betwisten. Ik zal dan ook hier, in openbare vergadering, niet verder ingaan op de discussie die wij in de commissie hebben meegemaakt, wetende aan wie nu de eer toekomt om het hier te laten goedkeuren. Ik denk dat uiteindelijk **k** de eer aan de Raad zelf zal toekomen.

Het volstaat te verwijzen naar het eerste advies van de Raad van State om te begrijpen waarom de Executieve oordeelde het initiatief te moeten overnemen.

Wat de grond van het ontwerp-decreet betreft, begrijpen wij niet dat het zoveel beroering heeft verwekt bij onze Franstalige collega's, in zoverre dat wij ons kunnen afvragen : waar hebben wij dit verdiend ?

Brussel heeft sinds mensenheugenis de functie van hoofdstad vervuld, in

De Grève

rechte of in feite.

Reeds in de 13de eeuw werd Brussel uitgekozen tot verblijfplaats van de Hertogen van Brabant en van hun hofhouding. Het is geweten dat Hertog Jan I in 1284 aan Brussel een stad-charter schonk dat in het Diets was gesteld, wat voldoende bewijst dat Brussel een Vlaamse stad was en dat eeuwenlang is gebleven en zelfs, tot op heden, alle gevallen van onze Franstalige landgenoten ten spijt.

Op 1 december 1983 heeft de Franse Gemeenschap trouwens een wijziging van zijn Reglement van Orde gestemd, waarin Brussel tot hoofdstad van de Franse Gemeenschap wordt verklaard.

Geen Vlaming heeft daar toen immers kwaad in gezien. Wat de Franstaligen in en met hun gezelschap doen, is trouwens hun zaak, zoals het onze zaak is wat wij in en met onze gemeenschap doen.

Zowel de NCC als de FCC zijn werkzaam in Brussel wat, gezien de eigenheid van hun bevoegdheden, iedereen normaal vindt.

De gemeenschapsaangelegenheden van de Vlamingen behoren dan ook tot de volle bevoegdheid van de Vlaamse Raad.

De keuze die wij vandaag maken is niet alleen een historische, maar ook een psychologische keuze en bovendien een praktische keuze.

Een psychologische keuze omdat wij vanuit Vlaanderen de Vlamingen in Brussel willen laten aanvoelen dat Brussel ons nauw aan het hart blijft liggen en door onze keuze maken wij Brussel symbolisch tot hoofdstad van Vlaanderen.

Een praktische keuze omdat de dagelijkse praktijk toch uitwijst dat Brussel daarvoor aangewezen is. Vermits de Vlaamse Raad en de Executieve hier werken is er van praktische zijde evenmin een bezwaar om die keuze te maken.

Wat de juridische objecties betreft die de Raad van State is blijven handha-

ven in zijn tweede advies, en ook al hecht onze fractie steeds een zeer groot belang aan de adviezen van de Raad van State, hebben wij toch ditmaal gemeend in deze louter symbolische doch belangrijke aangelegenheid de strikt juridische zienswijze van de Raad van State niet te moeten volgen.

Over de vraag of een gemeenschap bevoegd is voor zich een hoofdstad te kiezen, blijft het advies van de Raad van State trouwens vrij vaag.

Wij willen duidelijk stellen dat, voor ons, de keuze van een hoofdstad vooral een symbolische daad is, zoals men een vlag, een wapen, of dergelij ke dingen meer zou kiezen.

De beleidsverklaring van 25 januari 1982 van de Vlaamse Executieve had Brussel reeds impliciet tot hoofdstad gemaakt. Ik citeer : „Brussel is onze hoofdstad, het bindmiddel bij uitstrek tussen de twee grote culturen in België en de brug van Vlaanderen met de Europese Gemeenschappen en de wereld.”

De tekst die wij zullen goedkeuren is gewoon het expliciteren van wat reeds impliciet onder ons en in de Vlaamse Gemeenschap in het algemeen was begrepen. **(Applaus bij alle leden)**

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, mijn tussenkomst 'namens de SP-fractie zal zeer kort zijn.

In de allereerste plaats wil ik erop wijzen dat het decreet, waarover wij straks zullen stemmen, een symbolische betekenis heeft en daarom ook voor onze fractie belangrijk is. Precies daarom betreuren wij het nogal pietluttige gebekvecht over het „voorstel” of „ontwerp”.

Dit gebekvecht was niet nodig geweest als de Executieve beseft had dat het parlementair initiatief zijn rechten heeft. Men beknot het principe van het parlementaire initiatief, dat nochtans ingeschreven staat in de bijzondere wet, door naast een voorstel van decreet ook een ontwerp in te die-

nen met een identische inhoud. Wij betreuren dat de Executieve op deze manier een zeer slecht voorbeeld heeft gegeven. Bovendien heeft zij er geen enkele motivering voor opgegeven.

Dat Brussel de hoofdstad is, ook van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap, is voor ons vanzelfsprekend. Wij zijn van mening dat dit reeds een feitelijke toestand is. Wij stellen echter niet dat Brussel uitsluitend hoofdstad is van de Vlaamse Gemeenschap en niet meer dan dat. Integendeel, het is voor ons geen probleem dat de Franstalige gemeenschap in dit land in zijn reglement van orde heeft ingeschreven dat Brussel de hoofdstad is van de Franstalige gemeenschap, zoals het voor ons ook uiteraard geen probleem is dat Brussel de hoofdstad is van België.

Wij hopen – en ik veronderstel iedereen – dat eens Brussel tot hoofdstad van Europa zal kunnen worden geconsacreerd. Dit moet allemaal kunnen, in één enkele stad, in dit Brussel, dat als bindteken moet kunnen fungeren en als symbool. Dus is Brussel ook voor ons Vlamingen uiteraard de hoofdstad.

Mijnheer de Voorzitter, wij betreuren dat rond dit voorstel-ontwerp van decreet enige beroering is ontstaan ; wij betreuren dat rond symbolen als dit spanningen moeten ontstaan en spanningen ontstaan zijn. Wij zouden wijlen Lode Craeybeckx wille parafraseren en zeggen : „Wij Vlamingen, wij laten Brussel niet los.” **(Applaus bij de SP en de VU)**

De Voorzitter : De heer Weckx heeft het woord.

De heer H. Weckx (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, mijnheer de Minister, geachte collega's, namens de Christelijke Volkspartij wil ik hier kort ons standpunt vertolken.

Het is juist, zoals de heer Ancaux eraan heeft herinnerd, dat dit decreet een lijdensweg heeft meegemaakt. Dat houdt verband met de vele onvolkomenheden van de grondwetsherziening van 1980 en de bijzondere en gewone wet. Het is het zoveelste plei-

Weckx

dooi om die herziening van de Grondwet van 1980 te verbeteren en te voltooien. (**Applaus bij de VU**) Ik zal over de procedure niet verder uitweiden. Wat belangrijk is, is het uiteindelijk resultaat. Als Vlaamse Brusselaar en ook namens mijn fractie, leg ik de nadruk erop dat wij nu een belangrijk moment beleven. Ik kan volledig onderschrijven wat de heer Anciaux hier zoëven op de tribune heeft gezegd. Of men het nu symbolisch of realistisch wil benaderen, het is belangrijk omdat het „Vlaanderen laat Brussel niet los”, wat zo dikwijls door de Vlaamse Beweging werd gelanceerd, nu eindelijk in een decreet officieel wordt erkend.

Het is juist dat het alleen nog maar gaat over Brussel-Stad – de 19 gemeenten zijn nog niet gefusioneerd, wij weten ook niet hoe dat stadsgevest er uiteindelijk zal uitzien, – maar dit alles neemt het belang van dit decreet en van deze belangrijke stap niet weg. Ik wens nog te onderstrepen, dat is door onze vertegenwoordigers van de vier fracties in de gemengde parlementaire commissie de jongste weken herhaaldelijk gezegd, zodat de Franstaligen het nu wel duidelijk moeten weten, dat deze grenzen van Brussel grondwettelijk vastliggen. Of nu het Brussel van de 19 gemeenten uiteindelijk één stad Brussel wordt of Brussel-Stad met een aantal deelgemeenten heeft geen belang. Aan de grenzen van Brussel kan voor iedereen in deze Vlaamse Raad niet meer worden getornd. Wij willen dit bij de stemming van onderhavig decreet nogmaals heel duidelijk stellen.

Ik maak van de gelegenheid gebruik om aan al de collega's en ook aan de leden van de Executieve te vragen dat voor de decreten die in de Vlaamse Raad zowel op initiatief van de leden als van de Executieve in de toekomst zullen worden ingediend, rekening **ZOU** worden gehouden met de specificiteit van de toestand in Brussel waardoor de Vlamingen aldaar het niet altijd gemakkelijk hebben. Wij kunnen allen voorbeelden geven van decreten uit het verleden, zelfs van vrij recente decreten, waarvan de toepassing voor

Brussel niet kan worden afgedwongen, omwille van het feit dat wij in onze Vlaamse Raad met de specificiteit van de wijze waarop de Vlamingen zich in Brussel bewegen geen rekening hebben gehouden.

Als slot van mijn betoog, vraag ik namens mijn fractie dat daaraan in de toekomst meer aandacht zou worden besteed ; niet met de bedoeling voor de Vlamingen in Brussel uitzonderingen en afwijkingen te vragen, maar vanuit de bekommernis dat de decreten ook een volledige toepassing zouden kunnen hebben op het Brussels grondgebied. (**Algemeen applaus**)

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, in de eerste plaats breng ik hulde aan de verslaggever, de heer De Beul, die de moeilijke procedure die het tot stand komen van dit ontwerp is voorafgegaan, voortreffelijk heeft geschetst.

Eerst wens ik in te gaan op de proceduremoeilijkheden die zich hebben gesteld. Zij zijn het gevolg van het feit dat de procedure van de bevoegdheidsregeling samen liep met de procedure van het belangenconflict tussen de Gemeenschappen. Dit zijn twee onderscheiden zaken en de procedures om tot een oplossing te komen zijn ook verschillend. Inzake de bevoegdheid kan het conflict uit de weg worden geruimd door het feit dat op een bepaald ogenblik in het Overlegcomité een gemotiveerd advies wordt uitgebracht dat toelaat de procedure verder te zetten en het advies van de Raad van State ter zijde te leggen.

Mag ik eraan herinneren dat de bevoegdheidsprocedure in verband met het voorstel van decreet op gang werd gebracht door de Voorzitter van deze Raad. Na door de Voorzitter van deze Raad te zijn onderzocht, heeft de Raad van State de onbevoegdheid van de Vlaamse Raad vastgesteld.

Anderzijds werd de procedure van het belangenconflict ingezet door een stemming in de Franse Raad. Ingevolge dit conflict werd een andere rege-

ling op gang gebracht, evenwel zonder resultaat. Voor dit dossier is er herhaaldelijk k voor verschillende punten een interferentie geweest tussen beide conflictregelingen.

Waarom werd er dan een ontwerp van decreet ingediend door de Executieve ? Sommigen beweren dat dit gebeurd is omdat de Executieve geen eerbied opbrengt voor het parlementair initiatief. Dit is noch in mijnen hoofde, noch in hoofde van mijn collega's het geval, integendeel. Een groot aantal initiatieven uitgaande van leden van deze Raad, werden door de Executieve bijgetreden, gemeenschappelijk onderzocht in commissie, verbeterd, enzovoort. Waarom hebben wij het nochtans nuttig geoordeeld hier een ontwerp van decreet in te dienen ? Ten eerste, wilden wij een ontwerp indienen waarbij het probleem van de bevoegdheid niet zou rijzen. Het ontwerp van decreet opgesteld door de Executieve, hield rekening met de opmerkingen van de Raad van State. Achteraf hebben wij jammer genoeg moeten vaststellen dat desondanks de Raad van State ons nadien niet heeft gevolgd. Dat is de reden waarom wij ten behoeve van het Overlegcomité Regering-Executieve een ontwerp van gemotiveerd advies hebben opgesteld waarvan wij normalerwijze mochten verwachten dat het door het Overlegcomité zou worden bijgetreden. Het is misschien goed even duidelijk te maken op grond van welke argumenten wij de bevoegdheid van de Vlaamse Raad wel hebben bepleit. In dit ontwerp van advies staat, verwijzende naar de stelling van de Raad van State, de volgende tekst : „De Raad van State concludeert tot de onbevoegdheid op grond van de dubbele vaststelling dat enerzijds voor de Gemeenschappen geen met artikel 126 van de Grondwet corresponderende bepaling te vinden is – artikel 126 bepaalt dat Brussel de hoofdstad van het Rijk is – en anderzijds het begrip hoofdstad veelal aan het begrip staat wordt gebonden”.

Wat is daarop onze argumentatie geweest ? Wat het eerste punt betreft is het naakte feit dat er voor de Gemeenschappen een met artikel 126 van de Grondwet vergelijkbare bepaling ontbreekt, geen afdoend argument. Er

Geens

zijn namelijk ook andere bepalingen in de Grondwet waar er voor de Gemeenschappen een corresponderende bepaling ontbreekt, zonder dat hieruit tot de onbevoegdheid van de Gemeenschappen kan worden geconcludeerd. Ik geef u een paar voorbeelden. Artikel 29 van de Grondwet zegt dat de Uitvoerende Macht, zoals zij door de Grondwet is geregeld, berust bij de Koning. Er is noch in de Grondwet, noch in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 een analoge bepaling voor de Gewesten of voor de Gemeenschappen. Artikel 125 van de Grondwet bepaalt : „De Belgische Natie kiest als kleuren rood, geel en zwart, en als rijkswapen de Belgische Leeuw met de kenspreuk „Eendracht maakt Macht”. Welnu, over de symbolen van de Vlaamse Gemeenschap, het volkslied, de kleur van de vlag, enzovoort, bestaat er geen enkele beschikking in de Grondwet. Wij hebben dit autonoom vanuit de hoogste instantie van de Vlaamse Gemeenschap, namelijk de Raad, vastgesteld.

Het tweede argument van de Raad van State is dat het begrip hoofdstad veelal aan het begrip „staat” wordt gebonden. Wij hebben ter zake ook een aantal naslagwerken nagekeken. Daarin wordt het begrip „hoofdstad” evenzeer aan de begrippen „gewesten en provincies”, als aan het begrip „land” gekoppeld. Bovendien, relateert de Raad van State zelf zeer sterk het argument door de uitdrukking „veelal”, met andere woorden niets verhindert dat een gewest, een provincie, enzovoort, een eigen hoofdstad zou aanduiden.

Niettegenstaande wij in de richting van het advies van de Raad van State een gemotiveerd advies hadden opgesteld, is het niet mogelijk geweest dit in het Overlegcomité **Regering-Executieven** te doen goedkeuren. Ik wijs hier op het fundamentele verschil dat bij deze stemming tot uiting is gekomen, met name dat alleen de nationale Ministers de onbevoegdheid van de Gemeenschappen ter zake hebben beklemtoond, terwijl de Voorzitters van de Franse **Gemeenschapsexecutieve** en van de Vlaamse **Gewestexecutieve** niet de onbevoegdheid in de

motivering voor een negatief standpunt hebben aangehouden, maar alleen het feit dat ze zo in hun belang werden geschaad. Ziedaar het verloop van de procedure.

Wanneer ik heb gezegd dat wij vanuit de Executieve zelf een ontwerp van decreet hebben opgesteld, was dit enerzijds om tegemoet te komen aan het advies van de Raad van State en anderzijds omdat wij op dat ogenblik, vooraleer de procedure inzake de bevoegdheid ten einde was, duidelijk wilden aantonen dat de hele Vlaamse Gemeenschap – de Executieve in haar geheel samen met de Raad – achter een dergelijke bepaling stond. Het is jammer genoeg niet mogelijk geweest in de Executieve alle Ministers rond dit ontwerp van decreet te verenigen. Dientengevolge heb ik alleen het ontwerp van decreet voorgelegd.

Ik verheug ‘mij er evenwel over dat, zowel in de Commissie als straks in de algemene vergadering hoop ik, een eenstemmigheid zal worden bereikt over wat in het ontwerp is vastgesteld.

In de strikt juridische betekenis van het woord, evenals bij de behandeling hier in de Raad, heeft dit decreet in feite een symbolische waarde. Maar, daaraan moet worden toegevoegd wat nu reeds in de realiteit bestaat, met name dat de Executieve haar zetel heeft bepaald in Brussel. Zij kan dit autonoom doen, de wet geeft haar daarvoor de bevoegdheid. Deze beslissing is genomen. Wij zijn trouwens bezig met de organisatie ter plaatse van de administratieve diensten van de Vlaamse Executieve, zodanig dat inderdaad ook Brussel onze werkplaats is in de echte betekenis van het woord.

Daaraan is vanzelfsprekend ook gekoppeld dat de Raad hier in deze stad zetelt. Ik wil echter nog op een paar andere elementen wijzen. Vanuit de Vlaamse Gemeenschap willen wij, naast de historische redenen, naast onze binding op het vlak van de culturele en persoonsgebonden ontwikkeling waar wij ook juridische bevoegdheid uitoefenen in de 19 gemeenten, deze stad ook aanwenden als een venster op de wereld, als een **referentie-**

punt voor de wereld naar Vlaanderen toe gezien deze stad geografisch volledig binnen het Vlaamse grondgebied gelegen is. Ook dit is belangrijk en als een troef te gebruiken wanneer wij naar het buitenland de identiteit van Vlaanderen willen uitdragen en bevestigen.

Daarom verheug ik mij erover dat door alle leden van de Raad zal worden ingestemd met dit ontwerp dat juridisch een symbool vestigt maar er tevens op wijst dat het geheel van de Vlaamse Gemeenschap Brussel ook werkelijk als haar hoofdstad beschouwt en als haar referentiepunt naar de wereld toe, wat **ontegensprekelijk** van groot belang is omdat wij er moeten van uitgaan dat wij in onze Vlaamse autonomie ons niet in onszelf willen terugtrekken maar integendeel de grootst mogelijke openheid naar de wereld toe moeten uitstralen.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende de keuze van Brussel tot hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

– **Aangenomen.**

Artikel 2

De stad Brussel is de hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap.

– **Aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking is gesloten. Wij zullen deze namiddag de hoofdelijke stemming over het gehele

Voorzitter

ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende het statuut van de logiesverstrekkende bedrijven

— 223 (1983-1984) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking en verwijzing naar commissie

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende het statuut van de logiesverstrekkende bedrijven.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Desutter, verslaggever, heeft het woord.

De heer E. Desutter (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, het decreet dat heden aan uw goedkeuring wordt voorgelegd is zeer belangrijk voor de toeristische sector.

De bevoegde commissie heeft dan ook 6 vergaderingen aan dit ontwerp gewijd.

Waar er soms problemen waren met de juiste klemtoon en correcte uitspraak bleek ook het advies van de Raad van State van groot belang te zijn. Ik wil erop wijzen dat dit decreet handelt over logiesverstrekkende bedrijven en niet over instellingen waar een verblijf logisch verstrekkende gevolgen kan hebben. Deze instellingen zouden wellicht het voorwerp kunnen uitmaken van een ander decreet.

Het statuut van de logiesverstrekkende bedrijven behoort op basis van artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

Dit ontwerp werd op 21 april 1983 voor advies aan de Raad van State overgemaakt. In zijn advies van 28 april 1983, dat als bijlage toegevoegd werd aan het verslag, wijst de Raad van State op „het parallelisme van het huidige voorontwerp met het voorontwerp van decreet houdende het

statuut van de reisbureaus”.

De Raad van State had ter zake op 9 december 1981, een advies uitgebracht waarin bepaald werd dat, globaal beschouwd, het toerisme buiten de bevoegdheid van de Vlaamse Raad ligt. De Voorzitter van de Vlaamse Raad vroeg op 14 juni 1983 een gemotiveerd advies aan het Overlegcomité Regering-Executieven.

In zijn gemotiveerd advies was het Overlegcomité van oordeel dat „het ontwerp van decreet houdende het statuut van de reisbureaus kan kaderen in het groter geheel van het toerismebeleid, waartoe onder meer het statuut van de reisbureaus, het kampeerwezen en de logiesverstrekkende bedrijven behoren, op voorwaarde dat niet geraakt wordt aan de vestigingsvoorwaarden die tot de nationale bevoegdheden behoren.”

Ingevolge deze beslissing werd er een tweede maal advies over de inhoud van het ontwerp-decreet aan de Raad van State gevraagd. De Raad van State weigerde zich uit te spreken over de inhoud van het ontwerp omdat hij van mening was dat de stellingname van het Overlegcomité niet kon worden beschouwd als een advies.

De Vlaamse Executieve was van oordeel dat het Overlegcomité geen tweede maal geraadpleegd moest worden over een toeristische materie en besloot het ontwerp van decreet naar de Vlaamse Raad te versturen.

Niettemin, nadat de Commissie reeds ver gevorderd was met haar werkzaamheden, artikelen 1 tot en met 5 waren reeds behandeld, besliste de Voorzitter van de Vlaamse Raad nogmaals het advies van de Raad van State te vragen volgens artikel 48 van het Reglement van Orde. Vooraleer dit advies aankwam, had het Overlegcomité zich ter zake beraden en eenparig een gunstig advies uitgebracht, zodat de werkzaamheden konden worden verder gezet.

Wat is het doel van dit decreet ? Er wordt vastgesteld dat een steeds groter aantal logiesverstrekkende bedrijven zich trachten te onttrekken aan de wet van 19 februari 1963, houdende het statuut van hotelinrichtingen.

Door zich buiten de wet te plaatsen, is stilaan een parallel circuit van logiesverschaffing ontstaan waarbij ook de normen inzake brandbeveiliging en hygiëne met de voeten worden getreden. Ook fiscale, sociale en economische wetten en verplichtingen worden meestal niet nageleefd.

Ter bescherming van de consument en ter vrijwaring van de normale expansie van de sector, dient het toepassingsveld te worden uitgebreid tot alle logiesverstrekkende bedrijven.

Bij de algemene bespreking werd herhaaldelijk erop gewezen dat de bepalingen omtrent de vestigingwet tot de bevoegdheid van de nationale wetgever behoren.

De Gemeenschapsminister heeft echter aangestipt dat de vestigingsvoorwaarden van de zogenaamde vestigingwet voornamelijk slaan op personen, terwijl de vestigingsvoorwaarden in dit ontwerp vermeld, betrekking hebben op de infrastructuur. Ook voorwaarden in verband met onder meer de moraliteit en veiligheid worden aangezien als voorwaarden die niet zodanig op de personen maar voornamelijk op de instelling zelf betrekking hebben.

Artikel 2 van het ontwerp bepaalt wat onder logiesverstrekkend bedrijf dient verstaan te worden.

Dit gaf aanleiding tot langdurige gedachtenwisselingen en discussies.

De Gemeenschapsminister heeft een nieuwe tekst voorgesteld. De collega's, Renaat Peeters, Paul Breyne en André De Beul hebben eveneens amendementen ingediend.

Het voorstel van deze laatste collega werd uiteindelijk aanvaard. Het nieuw artikel 2 luidt dus als volgt : „Voor de toepassing van dit artikel wordt als logiesverstrekkend bedrijf aangezien, iedere toeristische handelsexploitatie, die ongeacht haar benaming, met daartoe uitgeruste kamers logies verstrekt, ongeacht de duur van de verhuring. Enkel de logiesverstrekkende bedrijven die over tenminste vier kamers en/of accommodatie voor tenminste 10 personen beschikken, vallen onder de toepas-

Desutter

sing van dit decreet”.

Uit de discussie bleek onder meer het volgende : het landbouwtoerisme is niet opgenomen in deze teksten omdat de meeste bedrijven in de Vlaamse landbouw niet genoeg ruimte vrij hebben om aan de hier opgenomen normen te voldoen. Denk aan vier kamers of logement voor tien personen.

Studentenkamers, de toevallige éénkamer-verhuur en de internaten vallen niet onder de toepassing van dit decreet.

Jeugdherbergen en organisaties die zich zijdelings met toeristische activiteiten bezighouden, vallen wel onder de toepassing van dit decreet.

Weekendverblijven en appartementen vallen onder de bepalingen van de huishuurwet en niet van dit decreet. Het decreet is wel van toepassing voor zogenaamde apparthotels.

Het decreet is ook van toepassing op de VZW's die tot doel hebben toeristische infrastructuur te verhuren.

Het dient duidelijk te gaan om instellingen met een handelskarakter, en met een toeristische functie.

Bij de bespreking is ook de vraag gerezen over wat men onder toeristische instelling verstaat. Uit de in de vakliteratuur geldende omschrijvingen, zou volgens de Gemeenschapsminister volgende definitie kunnen worden gedistilleerd.

„Toerisme omvat alle gedragvormen van een persoon of een groep die zich buiten de eigen gemeente of streek verplaatst om er zich geheel of gedeeltelijk met een niet-professionele gelegenheid bezig te houden.

De courante samenstellingen met het woord toerisme getuigen daarvan.

Naar de duur : eendagstoerisme, midweektoerisme, weekendtoerisme, verblijfstoerisme ; naar de aard : zaken-toerisme, congrestoerisme ; naar de vorm : hoteltoerisme, zwerftoerisme, hoevertoerisme ; naar de status : so-

ciaal toerisme ; naar de leeftijd : jeugdtoerisme, derdeleeftijdstoerisme ; naar de benadering : geotoerisme, natuurtoerisme, cultuur-historisch toerisme ; naar de streek : kusttoerisme.

Onder toeristische handelsexploïtatie wordt verstaan een onderneming die wordt geëxploïteerd of uitgebaat met een toeristisch doel.

Artikel 3 bepaalt dat niemand zonder vergunning een logiesverstrekkend bedrijf mag exploïteren.

Artikel 4 bepaalt dat de vergunning verleend, geweigerd of ingetrokken wordt onder de voorwaarden en in de vorm bepaald door de Vlaamse Executieve met vrijwaring van de rechten van de verdediging. Via een amendement van de heer Peeters werd dit artikel aangevuld met de tekst „na advies van het Technisch Comité voor de logiesverstrekkende bedrijven”.

De oprichting van een technisch Comité zal geregeld worden via een uitvoeringsbesluit. Werkgevers en werknemersorganisaties, de dienst economie en werkgelegenheid, de administratie voor Toerisme zullen er in zeten. De Gemeenschapsminister heeft tevens verklaard de nodige zorg te besteden aan de vertegenwoordiging van de sector sociaal toerisme.

Artikel 5 bepaalt dat de openings- en exploitatievoorwaarden, het model van het uitgereikte erkenningsteken, het bekendmaken van de prijzen, de classificatienormen, de normen inzake brandveiligheid en de voorwaarden tot toekenning van premies via uitvoeringsbesluiten door de Executieve zal vastgesteld worden.

Op voorstel van de heer De Beul werd de moraliteitsvoorwaarde weggelaten.

Het erkenningsteken dient ingevolge een amendement van collega Peeters „goed zichtbaar bij de hoofdingang” aangebracht worden. Inzake brandveiligheid wordt gesteld dat de gemeenschapsnormen zullen prevaleren op de gemeentelijke verordeningen. Bestaande bedrijven zullen de tijd krijgen zich in regel te stellen via

een overgangsregeling. Dit mede ingevolge een amendement van collega De Beul.

Eveneens ingevolge een amendement van de heer De Beul wordt duidelijk gesteld dat inzake premiestelsel geen afbreuk wordt gedaan aan de bestaande premiereregeling voor het sociaal toerisme.

Artikel 6 regelt het principe van de administratieve sanctie, en stelt bovendien de voorwaarden van morele aard vast die kunnen opgelegd worden aan degene die het dagelijks beheer van het bedrijf voert.

Bij de stemming van dit artikel hebben drie leden zich onthouden met als argument dat lichte straffen op zedelijk vlak vaak zeer delicaat zijn en te zware gevolgen kunnen hebben voor de betrokkene.

Dit artikel heeft betrekking op de gerechtelijke sanctie.

Dat de hoven en rechtbanken bovendien de dader van het misdrijf kunnen verbieden gedurende een periode van 1 tot 12 maanden een logiesverstrekkend bedrijf te exploïteren, bleek volgens de meerderheid van de commissie overbodig. Het tweede lid van dit artikel werd dan ook weggelaten.

De andere artikelen werden mits enkele kleine technische wijzigingen eenparig goedgekeurd, zoals dit uiteindelijk ook het geval was met de uiteindelijke gewijzigde en geamendeerde tekst van het decreet.

In het bijzonder wil ik uw aandacht vragen voor het feit dat het hier om een kaderdecreet gaat. De punten betreffende de brandveiligheid, de classificatie, de premies, de samenstelling van het Technisch Comité en het statuut zullen in uitvoeringsbesluiten bepaald worden.

Inzake brandveiligheid zullen de richtlijnen van het departement van binnenlandse zaken, algemene directie van de civiele bescherming, gevolgd worden. Premies zullen ook kunnen uitgekeerd worden aan niet-exploïtanten die werken bekostigen in verband met brandpreventie.

Leden van de CVP-fractie. Voorgrond : R. Vannieuwenhuyze (links) en J. De Seranno (rechts). Midden : A. Deneir (links) en E. Desutter (rechts), verslaggever over het decreet-logiesverstrekkende bedrijven. Achtergrond : mevrouw M. Panneels- Van Baelen

Wat de classificatie betreft wordt de aanbeveling overgenomen van het comité van ministers van de Benelux de dato 25 november 1976.

Een lid heeft zich bij de bespreking van artikel 1 onthouden omdat hij geen kennis heeft kunnen nemen van de uitvoeringsbesluiten.

De Gemeenschapsminister heeft medegedeeld dat een ontwerp van decreet op het sociaal toerisme evenals op het kampeertoerisme ook mag verwacht worden.

Ten slotte wil ik erop wijzen dat tijdens de eerste vergaderingen de heer Matthys als verslaggever was aangeduid. Ik heb zijn taak overgenomen en dank hem voor de medewerking welke hij, samen met het secretariaat, bij de opstelling van dit verslag heeft verleend.

In het kader van het toeristisch beleid is het decreet houdende het statuut van de logiesverstrekkende bedrijven

een zeer belangrijk element.

Ik mag dan ook vragen aan de heer Gemeenschapsminister Poma om spoedig de andere decreten inzake toerisme aan de Vlaamse Raad voor te leggen.

Zoals gezegd werd dit decreet door de Commissie eenparig aanvaard. Ik hoop dat ook de Vlaamse Raad zijn eenparige goedkeuring zal verlenen. **(Algemeen applaus)**

De Voorzitter : De heer Van den Broeck heeft het woord.

De heer O. Van den Broeck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, mag ik, alvorens mijn eigenlijke uiteenzetting aan te vangen, die zeer kort zal zijn, de verslaggever gelukwensen met zijn degelijk en uitgebreid rapport. Daarin heeft hij gealludeerd op twee elementen die ook ik eventjes ter sprake wil brengen.

Ten eerste, zijn er de vestigingsvoor-

waarden waarover wij herhaaldelijk in de Commissie hebben gediscussieerd. Niettegenstaande de uitvoerige uitleg van de Minister, werden mijn twijfels dienaangaande niet ten volle weggewerkt. Niettemin en vooral met het oog op de andere aspecten van het decreet, heb ik dit ontwerp goedgekeurd.

Enkele woorden over het verdere toepassingsgebied van het decreet. De jongste jaren heeft men vastgesteld, en ook de verslaggever heeft dit vermeld, dat een groot aantal logiesverstrekkende bedrijven zich onttrekken aan de fameuze wet van februari 1963. Hierdoor ontstond niet alleen een parallel circuit van logiesverstrekkende bedrijven maar werden daarenboven de voorschriften voor brandbeveiliging vaak met voeten getreden. Het decreet komt dan ook tegemoet aan de noden die er bestaan niet alleen inzake concurrentie met het buitenland en promotie, maar ook inzake de bescherming van de consument. Het is trouwens belangrijk dat de consument bij voorbaat weet dat hij in Vlaanderen van een logiesverstrekkend bedrijf kan en mag verwachten.

Onderhavig decreet zal tevens de Vlaamse Executieve mogelijkheden geven op te treden op - naar mijn mening - drie belangrijke domeinen in de sector van de logiesverstrekkende bedrijven, met name brandbeveiliging, classificatie, premiestelsel. Het zal trouwens voor de toeristische sector van groot belang zijn de consument alle mogelijke waarborgen te kunnen bieden, vooral inzake brandbeveiliging. Ik zou dan ook de Voorzitter van de Vlaamse Executieve willen verzoeken zo spoedig mogelijk werk te maken van de normalisatie van de richtlijnen inzake brandpreventie en -beveiliging.

Ook zou er inzake de bevoegdheden van de gemeentebesturen wat de brandbeveiliging betreft, meer duidelijkheid moeten komen.

Ik ben ervan overtuigd dat dit decreet aan de toeristische sector in Vlaanderen aanzienlijke impulsen zal geven die deze tamelijk zwaar getroffen sector nodig heeft voor de toekomst. **(Algemeen applaus)**

De Voorzitter : De heer Marmenout heeft het woord.

De heer G. Marmenout (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, de crocusvakantie is wel een gepast moment om een toeristische materie te behandelen, hoewel het wellicht wat lastig zal zijn voor wie in een **carnevalstad** woont. Vooraf wens ik ook de heer Desutter te feliciteren met zijn nauwkeurig en degelijk verslag.

De hotelsector is ongetwijfeld de oudste logiesvorm in ons gewest. Deze bedrijvigheid situeerde zich in de kunsthistorische steden, zoals Brugge, Gent, Antwerpen en Brussel en concentreerde zich vooral aan onze kust.

De stedelijke badplaatsen Blankenberge, Knokke, Oostende en De Panne vormen inderdaad samen 65 procent van het aantal inrichtingen en 73 procent van de totale logiescapaciteit. In „Le Guide des Baigneurs” van Dubar, uitgegeven in 1825, was er reeds sprake van logies bij particulieren en in hotels te Oostende. Op het einde van de negentiende eeuw waren er ook reeds een vijftal hotelinrichtingen te Blankenberge. Het was echter pas in 1885 dat het hotelwezen een ware doorbraak kende. Inzake logiescapaciteit bereikte het hotelwezen zijn hoogtepunt tussen beide wereldoorlogen maar kwam, vooral aan de kust, zeer zwaar gehavend uit de Tweede Wereldoorlog. Te Oostende alleen bijvoorbeeld waren 30 hotels totaal verwoest en een 60-tal andere fel geteisterd. Na de bevrijding waren slechts een 100-tal hotels in staat hun deuren te openen. De vastgestelde aftakeling van het hotelwezen is echter aan meer dan aan die ene factor toe te schrijven. De hoteliers en pensionhouders moesten afrekenen met een aantal nieuwe gegevens die velen deden aarzelen of afzien van modernisering of van nieuwbouw, waaronder : de loonkostenontwikkeling, met duidelijke impact, vooral op de grotere inrichtingen, de palace- en **luxehotels** ; het appartementstoerisme, een nieuwe logiesvorm, die zijn intrede deed.

Naarmate het appartementstoerisme

veld won, ging de grondprijs op en in de nabijheid van de strandboulevards, met fabelachtige sprongen de hoogte in. Voor menige inrichting was de rendabiliteit van de grond veel groter dan de opbrengst uit de hotelexploitatie. Verkoop van de inrichting was dan ook het logisch gevolg. Een voorbeeld : tijdens de periode 1951-1971, werden aan onze kust 99 hotels en 39 pensions afgebroken ten voordele van appartementsgebouwen.

De naoorlogse periode was ook nog om andere redenen een moeilijke periode. De hersteltoelagen kwamen laat op gang en de **oorlogsschadevergoeding** was laag. De buitenlandse klanten bleven weg, vooral door wisselbeperkingen en hoge prijzen (de devaluatie van het pond in 1949 kwam voor ons toerisme zeer hard aan). Het binnenlands cliënteel voelde zich daarenboven aangetrokken tot zonnige gebieden omwille van de relatief gunstige prijzen – de Belgische frank was toen nog een harde valuta – in de hand gewerkt door de ontwikkeling van snelle verkeersmiddelen en verkeersfaciliteiten in binnen- en buitenland.

Onder de gegeven omstandigheden is het dan ook niet zo verwonderlijk dat hotels en pensions, vooral aan de kust, vandaag sterk verouderd zijn en niet meer beantwoorden aan de eisen gesteld door de cliënteel.

De algemene indruk is „old fashioned look” zowel naar buiten als naar binnen. Wat voorafgaat, geeft evenwel een te zwart beeld van wat, in het hotelwezen, in de naoorlogse periode aan de kust gebeurde.

Spijts het pessimistisch klimaat werd aan nieuwbouw gedaan maar de **uiteindelijke balans** is bedroevend. Daarentegen werden, in een beperkt aantal instellingen, inspanningen geleverd om te moderniseren en aan te passen wat in zekere mate werd in de hand gewerkt door :

1. de moderniseringspremie ingevoerd door de heer Piens, toenmalig staatssecretaris voor toerisme, via het koninklijk besluit van 8 mei 1967. Dit koninklijk besluit werkte echter praktisch enkel psychologisch prikkelend,

want hoewel de jaarlijks uitgetrokken kredieten zeer bescheiden waren, werd, voor sommige jaren, het **voorzien**e budget niet uitgeput. De aanpassings- en moderniseringswerken bleven dus op een laag pitje.

2. Belangrijker evenwel was de poging tot hulpverlening in het kader van de expansiewetten, voor nieuwbouw en modernisering van enige omvang, voor hotelinrichtingen die ressorteren onder de KMO-ondernemingen. Voor de kust – belangrijkste centrum wat betreft de logiescapaciteit – betekent dat enkel de wet van 25 mei 1959 met uitzondering van Nieuwpoort, tot nog toe, als enige kustgemeente, gelegen in de ontwikkelingszone. De resultaten kunnen op een hand worden geteld.

Niettegenstaande de steunverlening van de overheid een zekere kentering in de richting van het goede inluide, blijft het hotelwezen, zeker aan de kust, kampen met een verouderde structuur. De actualiteit van het **moderniseringsprobleem** werd trouwens duidelijk geïllustreerd door de belangstelling bij de recente colloquia te Blankenberge, Knokke, Oostende en De Panne.

Mijnheer de Minister, dit kadercreet wordt door onze fractie als positief ervaren en principieel goedgekeurd omdat het een aanpassing van het premiestelsel voorziet door verhoging van het bedrag, dat ook **uitkeerbaar** wordt gemaakt aan **niet-exploitanten**, die werken bekostigen in verband met de brandpreventie ;

paal en perk wenst te stellen aan logiesverstrekkende bedrijven die zich onttrekken aan de wet van 19 februari 1963, houdende het statuut van de **hotelinrichtingen** ;

door normering van de richtlijnen een eind wil maken aan de inderdaad talrijke inbreuken op de meest elementaire normen inzake brandbeveiliging en hygiëne ;

ter bescherming van de consument en ter vrijwaring van de normale expansie van de sector, dat uitbreiding van het toepassingsveld beoogt tot alle **logiesverstrekkende bedrijven**, on-

Marmenout

geacht de benaming ;

en ten slotte, om het toeristische produkt voor iedereen duidelijk omlijnbaar te stellen, de classificatie, op basis van de Benelux-norm, verplichtend maakt ;

maatregelen die, naar wij menen, hotels en pensions kunnen aanzetten tot modernisering en aanpassing op het vlak van veiligheid en hygiëne, wat een gunstiger competitiepositie op de internationale markt mogelijk moet kunnen maken.

Nochtans, mijnheer de Minister, zijn sommige problemen ons minder duidelijk en vragen wij ons bovendien af of dit decreet met enige kans op succes uitvoerbaar is.

De tekst van dit kaderdecreet is inderdaad zeer algemeen gehouden, zodanig dat alles in feite zal afhangen van het beleid dat de Executieve, via uitvoeringsbesluiten wil voeren. Bovendien werd ons enkel de essentie van de uitvoeringsbesluiten — nog in voorbereiding — meegedeeld. Wij zouden dan ook over een en ander nadere toelichting willen verkrijgen...

1. De vestigingsvoorwaarden blijven behoren tot de nationale bevoegdheden. De strafbepalingen in artikelen 6 en 7 hebben geen betrekking op de infrastructuur maar zijn uiteraard persoonsgebonden. Kan de Minister ons verzekeren dat aan de vestigingswet niet wordt geraakt en in dat verband geen moeilijkheden te vrezen zijn ?

2. Artikel 6 stelt de voorwaarden van morele aard vast die kunnen worden opgelegd aan degene die het dagelijks beheer van het bedrijf voert. Zo kan openbare schennis van de goede zeden de weigering of onttrekking van de vergunning tot gevolg hebben.

Meent de Minister niet dat lichte straffen op zedelijk vlak zeer delicaat zijn en te zware gevolgen kunnen hebben voor betrokkene, zoals dat hier wel degelijk het geval kan zijn ?

3. Het is inderdaad zo dat gemeenten, zowel als beroepsorganisaties, aandringen op duidelijke normering van de richtlijnen wat betreft de brandbe-

veiliging. Wordt in dat opzicht nauw samengewerkt met het ministerie van binnenlandse zaken ?

Op de burgemeester rust ter **zake** een zware verantwoordelijkheid. Wat indien de burgemeester de normen, vastgelegd door de Executieve, in sommige gevallen onvoldoende acht? Ik denk hier onder andere aan dansings, bars, luna-parken, enzovoort, ondergebracht op het gelijkvloers van logiesverstrekkende bedrijven.

In verband met de normen, onmiddellijk van toepassing, noteren wij onder andere installaties voor verwarming en klimaatregeling. Wordt **dat** een verplichting, ook voor de talrijke pensions en hotels aan de kust die slechts tijdens de zomermaanden bedrijvig zijn ?

De normen die, na verloop van 3 jaar, dienen nageleefd maken onder andere ook gewag van de uitrusting van liften. Wat met de liften met hekken, momenteel in trek bij degenen die een retro-stijl aankleven ?

Kortom, mijnheer de Minister, worden de normen niet te streng gesteld, zodanig dat het hotelwezen verplicht wordt te investeren in nieuwe technieken en materialen, daar waar het bestaande, mits eventuele aanpassing, nog ruimschoots kan voldoen ?

Wat indien een logiesverstrekkend bedrijf financieel niet in staat blijft de normen na te leven die na verloop van 3 jaar, bijvoorbeeld, gerealiseerd dienen te zijn ?

4. Kan de Minister ons verzekeren dat in het technisch comité een vertegenwoordiger van het sociale toerisme zal worden opgenomen ?

5. Het zou ons eveneens interesseren te vernemen welke soorten van logiesverstrekkende bedrijven nu wel of niet onder toepassing van dit decreet vallen. Hierover bestaan uiteenlopende meningen. Meer precisieheid ware gewenst, mijnheer de Minister. Is het decreet bij voorbeeld van toepassing op jeugdherbergcentrales, **aparthotels**, weekendverblijven of **seizoenverhuring** door particulieren van een 2 of 3-tal appartementjes aan de kust ?

6. Een premie kan worden verleend voor verrichtingen van aankopen en

het uitvoeren van inrichtings- uitbreidings- en brandbeveiligingswerken die bestemd zijn om logiesverstrekkende bedrijven te bouwen en/of te moderniseren. De premie wordt opgetrokken van 30 tot 40 procent met een maximum opgetrokken van 1,2 miljoen frank tot 2 miljoen frank, of een premie van 2 miljoen frank voor investeringen die 5 miljoen frank belopen.

Dit is in elk geval gunstig om hotels en pensions tot modernisering aan te sporen. Zijn arbeidsprestaties verrijkt door de eigenaar-exploitant of de exploitant-huurder ook voor subsidie vatbaar ?

Wat de nieuwbouw betreft loont het de moeite de kwestie even van dichtbij te bekijken.

Een recente Amerikaanse studie heeft uitgewezen dat de meest efficiënte uitbating een „80-kamerhotel” is. Vandaag wordt de kostprijs geraamd op basis van 1.200.000 frank per kamer, gemeenschappelijke delen inbegrepen, op 96 miljoen frank. Daarop kan dan een premie van 2 miljoen frank worden toegekend of een druppel in de zee. Rekening houdend met de tegemoetkomingen, voorzien bij de expansiewet van 25 mei 1959 — rentebonificatis en vrijstelling van onroerende voorheffing — zou de jaarlijkse rentelast grosso-modo tot 8 procent worden gereduceerd, of, in ons geval, een jaarlijkse rentelast van om en bij de 7 miljoen frank.

De hoge investeringen en de praktisch onbetaalbare aflossingen en rentelasten maken rendabiliteit gewoon onmogelijk.

Om de hotelnieuwbouw op gang te brengen zijn dan ook drastische maatregelen nodig zoals onder meer het gevoelig optrekken van de **rentetoeslag** en de maximumpremie, wat dan tevens een stimulans zou kunnen inhouden voor de bouwnijverheid in het algemeen.

Dat waren dan, mijnheer de Minister, onze zorgen in verband met het statuut van de logiesverstrekkende bedrijven. **(Applaus bij de SP)**

REGELING VAN DE WERKZAAM- HEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen deze namiddag om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 12.30 uur.
